

Celldömök Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója

2008.

1. A koncepció elkészítésének előzményei

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése értelmében: „A legalább 2000 lakosú települési önkormányzat a településen (...) élő, szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.”

Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja. A települési önkormányzat által készített koncepciónak illeszkednie kell a társulás és a megyei önkormányzat által készített koncepcióhoz.

A Megyei Önkormányzat a koncepcióját felülvizsgálta, a Celldömölki Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása pedig elkészítette első koncepcióját.

Fenti koncepciók ismeretében azokhoz illesztve készítettük el a 2005. évben kiadott Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció jelen felülvizsgálatát (továbbiakban Koncepció), annak aktualizálásával, egységesítésével.

Továbbra is valljuk, hogy a törvényi előírások nélkül is célszerű meghatározni, felülvizsgálni azokat az alapelveket, fő irányokat, amelyeket az önkormányzat a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében biztosítandó szolgáltatások révén követni kíván, a törvényi kötelezés mellett pedig elkerülhetetlen a koncepció megalkotása, alkalmankénti felülvizsgálata, módosítása.

A koncepció elkészítésének célja, hogy széleskörű helyzetfeltáráson, a szociális ellátásra befolyást gyakorló társadalmi-gazdasági jelenségek, problémák, demográfiai és egészségügyi mutatók értékelésén, Celldömölk szociális ellátó rendszerének vizsgálatán keresztül, rendszerszemléletűen gondolkodva alakítsa a város szociális ellátó rendszerének jövőképét.

Cél, hogy a szociális ellátások iránti igényekre és valós szükségletekre építve, problémaorientáltan határozza meg az ellátó rendszer korszerűsítésének, fejlesztésének irányait.

A koncepció azokat az irányokat, célokat határozza meg, amelyeket Celldömölk Város Önkormányzata követni kíván, egy szociális és költségvetési szempontból is vállalható szociális szolgáltatási rendszer körvonalainak megrajzolásához.

A koncepció révén az önkormányzat rendelkezik már egy olyan alapidokumentummal, mely összefoglalja a szociális szolgáltatások terén – kötelezően vagy önkéntesen vállalt – ellátandó feladatokat, mely feladatok megvalósítását ésszerű ütemezéssel biztosítja.

A koncepció meghatározásakor összehangoltan, átfedések nélkül működő szociális szolgáltatási rendszer kiépítésére kell törekedni. Ennek során a törvényi előírások mellett a tényleges lakossági igényekre is fokozott figyelemmel kell lenni. A koncepció megalkotásakor biztosítani kell, hogy a már nyújtott szolgáltatások értékeinek megőrzése mellett a városban élő rászorulóknak speciális igényeit is kielégítő ellátásokat is be kell indítani, ezzel is lehetővé téve a hátrányos helyzetben lévők (pl. a fogyatékkal élők) minőségi életfeltételeinek biztosítását. A szolgáltatásokat a város demográfiai mutatóinak alapulvételével kell meghatározni, különös figyelmet kell fordítani az időskorúak részére nyújtott ellátások színvonalának megőrzésére, emelésére, az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítására. A munkanélküliség megelőzése érdekében az

iparfejlesztés, illetve a meglévő ipar helyben tartása érdekében a megkezdett úton kell továbbhaladni.

A koncepció megalkotásakor, illetve végrehajtásakor, az egyes szolgáltatások nyújtásakor az önkormányzat illetve szervei, intézményei érvényre juttatják a következő alapelveket: a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az esélyegyenlőség, emberi méltósághoz való jog, jogorvoslathoz, panaszhoz való jog, az egyén, a család, házasság védelme, etnikai kisebbségek felzárkóztatása, helyzetbe hozása, a fogyatékkal, tartós betegséggel élők különleges ellátáshoz való joga.

2. Helyzetelemzés

A város rövid története

Celldömölk több mint 750 éves múltra tekint vissza. A település ősi, központi magját, a dömlői apátságot először egy 1252-ben kelt oklevélben említik, de sem az alapítója nevét, sem az alapítás idejét nem ismerjük pontosan. Az apátság közelében két település is kialakult. Jobbágyainak és szolgálóinak faluját Pördömölknek, később Egyházasdömölknek, a nemesek faluját Nemesdömölknek nevezték. Az apátságban bencés szerzetesek tevékenykedtek. Az egyházi működés a török hódoltság idején szinte teljesen szünetelt, majd az 1681-es országgyűlési törvénycikk nyomán Nemesdömölköt artikuláris helynek jelölték ki, ahol evangélikus templomot építettek. A 18. század elején az apátságba visszatértek a szerzetesek és létrehozták Kismáriacellt. A bencés apátság már a 16. század előtt is búcsújáró hely volt, csodatévő hírében álló kegyszobrát a törökök elől elmenekítették. Az ausztriai Máriacellből az ottani kegyszobor másolatát hozta magával Koptik Odó apát és lendítette fel ezzel újra a hitéletet.

A kegytemplomot, amely máriacelli mintára épült, 1748-ban szentelték. 1755-ben épült a kálvária, átadásával teljessé vált a búcsújáróhely. Kiscell apátsági székhellyé lépett elő. A település 1768-ban sóhivatalt kapott, 1790 decemberében II. Lipót vásártartási kiváltságot biztosító oklevelet bocsátott ki, és mezővárossá nyilvánította Kiscellt. A város egyre inkább benépesült, iparosai, kereskedői, híres vásárai és sóraktára révén hamarosan a környék központja lett. 1830-ban Kiscellben alakult meg az ország egyik vidéki társasköre, a Kemenesalja Casino.

A 19. század közepén közigazgatásilag megerősödve járási székhely lett, majd az 1867-es kiegyezést követően tovább fejlődött. A vidéket ekkor érte el a vasút, Kiscell a századfordulóra személy- és áruforgalmával vasúti csomóponttá, árueosztó és átszállóhelyé vált. A város népessége szinte robbanásszerűen nőtt. Az 1828-ban még csak kétszáz lakosú település 1870-re eléri a háromezer, a századfordulóra pedig az ötezer lelkes létszámot. A vasutas város jelentette az alapját a kapitalizálódásnak, sorra jöttek létre a pénzintézetek és a gazdasági társaságok. Ezzel együtt fejlődött az oktatás, 1887-ben kezdődött a szervezett iparos képzés, 1912-ben alapították a polgári iskolát. A két település Kiscell és Nemesdömölk 1904-ben Celldömölk néven egyesült, majd 1950-ben Alsóság is a település részévé vált, amit ezek után a megye hivatalosan nagyközséggé nyilvánított. 1978-ban kérték a település várossá nyilvánítását, ekkor Izsákfa is csatlakozott. Celldömölk 1979. január 6-án kapott városi rangot, napjainkban közel 12000 lakosával Kemenesalja központja.

2.1. A város általános adatai, infrastruktúrája

Celldömölk az ország észak-nyugati részén, Vas megyében található, a Kemenesalja kistérség központja.

Közigazgatási területe:	5.239 ha
Állandó lakosok száma 2008. január 1-én:	11.724 fő
Népsűrűsége (állandó lakosok száma négyzetkilométerenként):	225 fő/km ²

A helyi tömegközlekedést helyi és helyközi járatok biztosítják. A távolsági közlekedés meghatározója – vasúti csomópont lévén – a vasúti közlekedés, de a város kedvező földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a távolsági autóbusszjáratok is biztosítják több megye megközelítését.

A 2006. december 31-i adatok alapján:

- a lakásállomány száma: 4649 db
- a közműves ivóvízellátásba bekapcsolt lakások száma: 4589 db
- a szennyvízelvezetésbe bekapcsolt lakások a lakásállomány százalékában: 59,5%
- a háztartási vezetékes gázfogyasztó a lakásállomány százalékában: 78%
- hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya: 97,25 %

Középületek

Egészségügy

- kórház: 1
- működő házi orvosok: 7
- működő gyermekorvosok: 2
- járóbeteg szakellátás: 1

Oktatási intézmények

- óvoda: 2 (feladat-ellátási hely: 4) ebből : 1 evangélikus óvoda
- alapfokú iskola: 2 ebből: 1 katolikus iskola
- művészetoktatási intézet (zeneiskola): 1
- középfokú iskola: 1 gimnázium, 1 szakközép- és szakiskola

Művelődési intézmények

- művelődési központ: 1
- könyvtár: 2

Szociális intézmények: 2

Népjóléti Szolgálat intézményei:

- bölcsőde: 1
- idősek otthona: 2
- idősek gondozóháza: 1
- idősek klubja: 3

Kórház: intaházai szociális részlege

Közhivatalok:

- Polgármesteri Hivatal
- Földhivatal
- Munkaügyi Központ
- Posta

Közbiztonsági szervek:

- Rendőrség
- Önkormányzati Tűzoltóság
- Polgárőrség

Vallási felekezetek:

- katolikus egyház
- evangélikus egyház
- református egyház

2.2. A város lakosságának alakulása, korösszetétel, nemek szerinti megoszlása

Celldömök város állandó népességének száma alapján Vas megye 10 városa közül a 4. legnagyobb városának számít. Az állandó népesség száma a koncepció készítésének időszakában 11.785 fő volt.

Celldömök lakosságának (állandó népesség) alakulása és nemek szerinti megoszlása 2004. és 2006. között:

Naptári év	Férfi	Nő	Összesen
2004.	5604	6167	11771
2005.	5642	6151	11793
2006.	5632	6126	11758

A lakosság korösszetétel szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

Naptári év	0 – 18 éves		19 – 60 éves		60 év feletti	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2004.	1225	1153	3582	3694	859	1329
2005.	1150	1138	3604	3637	888	1376
2006.	1152	1125	3583	3611	897	1390

A születések illetve halálozások száma az alábbiak szerint alakult:

Naptári év	Születések száma Celldömölkön	Celldömölki lakos	Halálozások száma Celldömölkön	Celldömölki lakos
2004.	291	81	140	88
2005.	354	95	155	97
2006.	373	98	156	87
2007.	426	101	166	84

Fenti adatok alapján megállapítható, hogy az állandó lakosság száma csökkenést mutat. A celldömölki lakosú születésekhez képest a celldömölki lakosú halálozások száma kismértékben kevesebbet mutat. Az állandó népesség számának fogyását alapvetően ez okozza, de a fogyásban közrejátszik az is, hogy az elvándoroltak aránya is magasabb, mint a bevándoroltaké.

Ezen adatok értékeléséhez azonban tudni kell azt, hogy a KSH az elvándoroltak között tartja nyilván azokat is, akik celldömölki állandó lakcímük megtartása mellett létesítenek más településen ideiglenes lakcímet, tehát valójában az ő esetükben nincs szó tényleges elvándorlásról.

A férfiak és a nők aránya az életkor előrehaladtával a nők túlsúlyát mutatja. Változás várható a nemek arányában, ugyanis a most 18 év alattiaknál a nők száma kevesebb. A népesség számának kedvező változására természetesen hatással lehet az új munkahelyteremtés, amelynek lakosságot megtartó illetve bevándorlást elősegítő hatása lehet.

2.3. Munkaerő-piaci helyzet, a regisztrált munkanélküliek összetételének alakulása

Városunkban a Munkaügyi Kirendeltség jelenleg 55 munkaadóval tart rendszeres kapcsolatot. Működési területeik között jellemző a feldolgozóipar, építőipar, kereskedelem, fémipar, gépgyártás, vendéglátás, egészségügyi szakellátás, gépjármű-kereskedelem, mezőgazdaság, mélyépítés, könyvkiadás, közlekedés és áruszállítás, élelmiszeripar, szociális alapellátás.

Az álláskeresőink száma 770 fő volt a harmadik negyedév átlagában, amely 6,5 % rátának felel meg. Ez a 692 fős előző negyedévi átlaghoz képest, egy magas érték. A pályakezdők beáramlásával, 84 főre emelkedett az átlagos számuk. Mivel az elhelyezésüket, semmilyen eszközzel támogatni nem lehetett, elhelyezésük, képzésbe és egyéb programba vonásuk jelentette a legnehezebb feladatot. A növekvő, főleg férfi szakmunkásigény ellenére, a tömeges foglalkoztatási lehetőséget továbbra is a betanított és többműszakos munkalehetőséget adó, külföldi tulajdonú, főleg feldolgozóipari tevékenységeket végző vállalatok nyújtják. Egyedül, a fémipari tevékenységet folytató feldolgozóipari cégeknél lehet számolni jelentősebb, kvalifikált munkaerőt kereső igénnyel.

A bejelentett álláshelyek száma az elmúlt negyedévben, mindössze 95 volt. A leggyakrabban felajánlott munkakörök a következők voltak: gyártósori szerelő (23 fő), varró (19 fő), bőrszabász (5 fő). A bejelentett állásajánlatokra 150 közvetítést végeztünk, amelyből 81 eredményes volt.

A kirendeltséghez tartozó körzetben a munkavállalási korú népesség 17 433 fő volt 2007.01.01-én A foglalkoztatottak száma 11 702 fő volt a KSH 2007.01.01-i. adatai alapján. A munkavállalási korú népesség 67,1 % volt foglalkoztatott.

A következő táblázatból a kistérség településsoros adatai kerülnek ismertetésre abból a célból, hogy áttekinthető legyen a nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, a 2007. december 20-i állapot alapján:

Település	Regisztrált munkanélküli (fő)	Munkavállalási korú népesség (fő)	Relatív mutató*
Celldömölk	314	7906	3,97
Boba	25	551	4,54
Borgáta	2	72	2,63
Csönge	8	264	3,03
Duka	11	187	5,88
Egyházashetye	15	259	5,79
Jánosháza	105	1848	5,68
Karakó	7	140	5,00
Keléd	7	39	17,95
Kemeneskápolna	6	71	8,45
Kemenesmagasi	31	598	5,18
Kemenesmihályfa	14	375	3,73
Kemenespálfa	17	291	5,84
Kemenessömjén	27	422	6,40
Kemenesszentmárton	8	163	4,91
Kenyeri	22	616	3,57
Kissomlyó	13	154	8,44
Köcsk	7	160	4,38
Mersevát	17	403	4,22
Mesteri	9	157	5,73
Nagysimonyi	37	666	5,56
Nemeskeresztúr	12	185	6,49
Nemeskoccs	5	200	2,50
Ostffyasszonyfa	18	556	3,24
Pápoc	10	201	4,98
Szergény	17	253	6,72
Tokorcs	6	228	2,63
Vönöck	31	543	5,71

* Regisztrált álláskereső munkavállalási korú népesség %-ában

A gazdasági ágazatok szerkezete az alábbiak szerint épül fel (55 munkáltató adatszolgáltatása alapján):

Ágazat	%	Létszám (fő)
Mezőgazdaság	5,5	267
Feldolgozóipar	75,5	3638
Építőipar	5,8	281
Kereskedelem	3,4	166
Szállítás	0,9	41
Egészségügy és szoc. ellátás	6,4	309
Közigazgatás	1,3	66
Vendéglátás	0,4	21
Villamos-energiaipar	0,6	29
Összesen	100	4818

A túlzó, betanított munkára építő gazdaságszerkezet egyoldalúságát mutatja, hogy a mintában résztvevő foglalkoztatott létszámból, 2900 fő foglalkoztatását 5 nagyvállalat oldja

meg a kistérségben. A feldolgozóipar aránya, döntő hányadot képvisel. A kisebb létszámot alkalmazó, főleg magyar tulajdonban lévő vállalkozások szerepe a foglalkoztatásban kisebb mértékű. Eppen ezért, a kistérség munkaerőpiacának szereplői nagymértékben ki vannak szolgáltatva a piaci ingadozásokra érzékeny gyáripari megrendeléseknek.

A regisztrált munkanélküliek számának alakulása, összetétele:

A celldömölki kistérség nyilvántartásában a 2007. évben, átlagosan 734 fő regisztrált munkanélküli szerepelt, amely 6,2 % munkanélküliségi rátának felel meg, szemben az előző évi 6,0 % rátához képest. A munkanélküliségi ráta, a megyei átlag felett volt.

A 2007. év statisztikai adatai azt mutatják, hogy a munkanélküliségi ráta alakulása a celldömölki kistérségben az előző évhez képest kedvezőtlenebb. A 2006. évben, az év első felében a ráta magasabb szinten volt, viszont az év második felére meredeken csökkent. A 2007. évben, az év elején alacsonyabb szinten volt, viszont az év második felében felülmúlta az előző évet.

A 2007. év adatait elemezve megállapítható, hogy a munkanélküliség, ha mérsékelten is, de az év második felétől növekszik.

A regisztrált munkanélküliek számán belül, a férfiak aránya 55-60 %, a nők aránya 40-45 % között alakult. A szakképzetlenek aránya, 40 % körül ingadozott. A regisztráltak 9,3 %-a pályakezdő volt.

Az állománycsoportonkénti összetétel a következőképpen alakult az elmúlt évben:

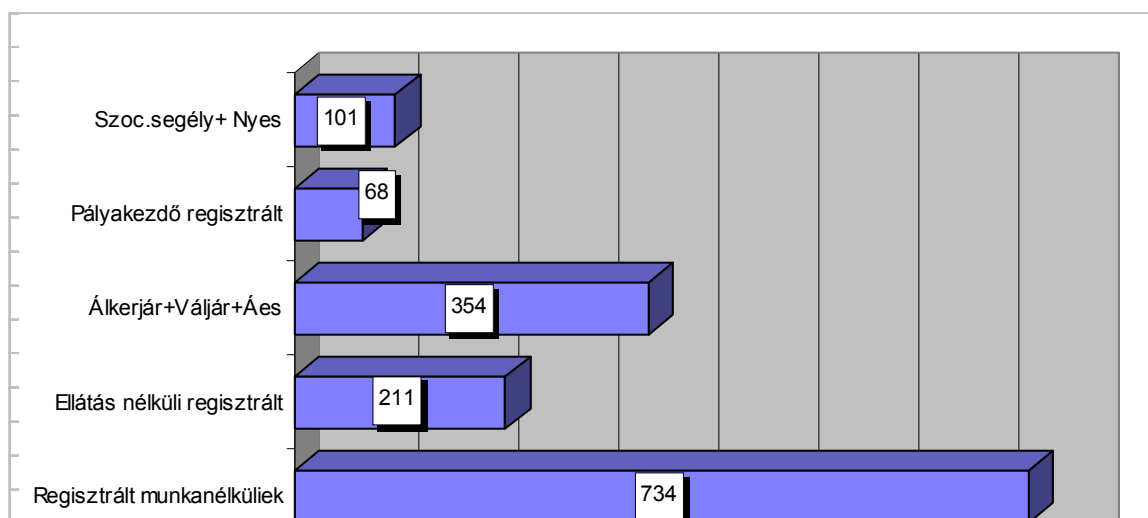
- szakmunkás 31,6 %
- betanított munkás 35,9 %
- segédmunkás 17,3 %
- szellemi 15,2 %.

Az iskolai végzettség szerinti összetétel a következő volt:

- 8 általános vagy kevesebb 40,1 %
- szakmunkásképző és szakiskola 31,9 %
- szakközépiskola 9,4 %
- technikum 4,6 %
- gimnázium 9,7 %
- felsőfokú 4,3 %

Az egy éven túli tartós munkanélküliek aránya - 17,9 % volt az év átlagában.

Regisztrált munkanélküliek ellátás szerinti, havi átlagos megoszlása a 2007. évben (fő)

A regisztrált pályakezdők száma 2007-ben az előző évhez képest kevéssel csökkent. A számuk havi átlagban, 2007-ben 68 fő volt, 2006-ban viszont 74 fő. Ez a létszámarány, már évek óta hasonló.

A pályakezdők számának alakulását jelentős mértékben befolyásolja a tanév vége. Júliustól – szeptemberig folyamatosan nő a bejelentkezettek száma, majd októbertől fokozatosan csökken.

Iskolai végzettség szerinti megoszlásuk alábbi volt:

- 8 általános vagy kevesebb: 26,5 %
- szakmunkás, szakiskola: 14,8 %
- szakközépiskola: 17,6 %
- technikum: 10,3 %
- gimnázium: 17,6 %
- felsőfokú: 13,2 %

A férfiak között legnagyobb számban szakmunkás, kisebb részben szakközép és technikai végzettségűek vannak. A szakmák elsősorban a celldömölki szakképző iskolában oktattak: géplakatos, asztalos, szobafestő. A női fiatal munkavállalók többsége viszont nem szakmunkás, hanem szakközépiskolai és gimnáziumi érettségivel rendelkezik.

Az adatokból két ellentmondás rögtön látható. A szakképzetlenek magas aránya, és a kevés szakmunkás.

A pályakezdők helyzete a térségünkben nem javult.

A közép- és felsőoktatási intézményekből kikerülve, számtalan akadályozó tényezővel kerülnek szembe. A leginkább szembetűnő ellentmondás, a munkaerő piaci képzés és a helyi munkaerőpiac által nyújtott kereslet.

Összegezve, megállapítható bizonyos területeken a szakmunkáshiány. Két fő ok említhető meg: a fizikai munka presztízsének csökkenése, alacsony bérek.

A szakképzett munkaerő bére, azonos a betanított munkás bérével.

A diplomás pályakezdők száma pedig egyre nő. A munkáltatók kereslete a pályakezdők iránt csökkent. Inkább a tapasztalattal rendelkező, vagy rövidebb idejű betanítást igénylő munkavállalókat keresik. Fontos szempont a betanítás költsége is. A munkaügyi szervezet részéről, bérjellegű támogatásokkal, esélyük növelhető. A munkáltatók hiányolják a korábban jól működő pályakezdő munkatapasztalat szerzési támogatást. Az idegen nyelv egyre fontosabb.

A pályakezdők csoportján belül, a leginkább hátrányos helyzetben a szakképzetlenek vannak. Képzésbe vonásukra, a célzott források hiánya, és a nem megfelelő aktivitás miatt alig- alig volt lehetőség. Az aktivitás hiánya egyébként a többi pályakezdő esetében is tapasztalható, az álláskeresésben és a szolgáltatások igénybevételében is.

A fenti felsorolt okok ellenére, 58 fő pályakezdő helyezkedett el önállóan az év folyamán.

A tartósan betöltetlen álláshelyek: (okok)

- nincs megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkavállaló
- nincs kellő gyakorlat, megfelelő tapasztalat
- gyakori 3 műszakos munkarend – családi és közlekedési okok miatt nem tudják vállalni.

Hiányszakmák:

- NC-CNC esztergályos
- műszaki rajzoló AUTOCAD
- orvosi asszisztens
- ápoló
- hentes
- felszolgáló.

3. Az önkormányzat feladatai a szociális szolgáltatások biztosítása terén

A Szt. 2. §-a értelmében a szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségek tagjaiért viselt felelősségén túl – az állam és a helyi önkormányzatoknak a feladata. Ennek megfelelően az önkormányzat szerepvállalása nem terjedhet ki a szociális problémák egyedüli, önálló megoldására, ugyanakkor elégséges színvonalúnak kell lennie ahhoz, hogy a magukon segíteni szándékozó, problémáikat támogatással megoldani képes személyek részére segítséget nyújtson azok kezeléséhez. Az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítani az életkoruknál, egészségi állapotuknál fogva, fogyatékoságuk miatt segítségre leginkább rászorulókat támogatására. A Szt. az önkormányzatok részére kötelező feladatot határoz meg, ezek felvállalása és ellátása független az önkormányzat akaratától, gátat nyilván nem is a szándék jelenthet, mindinkább a költségvetési fedezet előteremtése. Az önkormányzat által biztosított előirányzatok az egyes szociális ellátásokra rászorulókat igényeihez igazodva biztosították a zavartalan, zökkenőmentes feladatellátást.

3.1. Szociális ellátások

A következő kimutatások tartalmazzák a 2007. évben biztosított szociális ellátásokat és az abban részesültek számát.

Kimutatás szociális ellátásokról

Aktív korú rendszeres szociális segélyezettek:

Kor és nem szerinti megoszlása:

18-29		30-44		45-61		Összesen	
férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2	1	5	4	7	8	14	13

Közgyógyellátási igazolványban részesülő személyek:

Alanyi jogon	Normatív alapon	Méltányossági alapon	Összesen
186 fő	61 fő	41 fő	288 fő

Időskorúak járadékában részesülők: 2 fő

Ápolási díjban részesülők:

Alanyi jogon	Méltányossági alapon	Összesen
11 fő	27 fő	38 fő
Ebből: alapösszegű 7 fő (nyugd.min.100 %-a) Magasabb összegű 4 fő (nyugd.min. 130 %-a)	(nyugdíjminimum 80 %-a) (Nyugdíjminimum összege jelenleg 28.500,-Ft)	

Természetbeni lakásfenntartási támogatásban részesülők:

Költség típusa	Alanyi jogon	Normatív alapon	Méltányossági a.	Összesen
Víz	0 fő	7 fő	0 fő	7 fő
Villany	4 fő	29 fő	16 fő	49 fő
Gáz	4 fő	13 fő	9 fő	26 fő
Távhő	1 fő	8 fő	5 fő	14 fő
Lakbér	7 fő	22 fő	12 fő	41 fő
Összesen	16 fő	79 fő	42 fő	137 fő
	393 e.Ft	7.883 e.Ft	1.722 e.Ft	

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült:

- 191 családnak 444 gyermeke

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült:

- 169 családnak 389 gyermeke
Ebből: természetbeni juttatásként 28 családnak 52 gyermeke

Temetési segélyben részesült:

- 22 fő, összesen 310 ezer forint összegben.

Köztemetés:

- 3 fő, 198 ezer forint összegben.

Átmeneti szegélyben részesült:

- 201 fő, 2.599 ezer forint összegben.

Adósságkezelésben részesültek:

	Fő	Összege (Ft)
Áramdíj	2	205.951
Lakbér	3	538.322
Távhődíj	1	289.507
Vízdíj	0	0
Gázdíj	4	299.143
2-nél több tartozás	3	204.000
3-nál több tartozás	3	429.325
	16	1.966.248

Helyi támogatás lakásépítéshez, vásárláshoz, bővítéshez:

A Szt. 26. §-a értelmében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli ellátásokat állapíthat meg. Önkormányzatunk a 31/1998.(VI.24.) sz. rendeletével alkotta meg a lakáshoz jutás és lakásbővítés helyi támogatásáról szóló szabályait.

E támogatási forma megteremtésével az önkormányzat lakáspolitikai elképzeléseit oly módon tudta megvalósítani, hogy a támogatásra való jogosultság feltételeinek meghatározásakor szociálpolitikai elképzeléseit is érvényre juttatta.

Támogatások formái és összege típusonkénti összesenben

Támogatási jogcím	Támogatásban részesített családok sz.	Kamatmentes szociális kölcsöntám. (Ft)	Vissza nem térítendő támogatás	Vissza nem tér. támogatás gyermekek után
Vásárlás	20	4.000.000	5.000.000	400.000
Építés	8	1.400.000	2.000.000	900.000
Bővítés	3	600.000		
Komfortfokozat	1	1.000.000		
Közös tul. megszűnt.	1	300.000		
Összesen:	33	6.400.000	7.00.000	1.300.000

2007. évi összes támogatás: 14.700.000 Ft

Mint azt a fenti adatok is jól mutatják, az önkormányzat kiemelt feladatának tekintette a lakással nem rendelkezők első önálló otthonának megteremtéséhez történő segítségnyújtást. Sajnos a lakáscélú kölcsönök kamatainak emelkedése miatt a lakástámogatásra leginkább rászoruló banki hitelképessége csökkent, emellett az adókedvezmények és az azt igénybe vevők köre is hátrányosan változott meg, ezek feltétlenül hatással voltak arra, hogy az önkormányzati lakásszerzési (vásárlás, építkezés) támogatás iránti igények visszaestek. Az önkormányzati támogatás hatékonyságát értelemszerűen befolyásolja a központi támogatási rendszer átalakulása.

Kimutatás az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérbeadásáról

Naptári év	Lakás bérbeadás		Bérleti szerződés meghosszabbítás		Pályázat útján bérbeadás	
	Hivatalból elhelyezés	Szakember elhelyezés	Szociális	Szakember	Költség elvű	Szociális alapú
2004.	4	4	12	6	12	6
2005.	7	2	15	1	1	5
2006.	5	1	18	2	1	10
2007.	0	1	16	10	1	8

A Képviselőtestület 2001-ben megállapította, hogy a szociális alapú önkormányzati bérlakások elosztásának addigi rendszere tovább már nem tartható. Egyértelművé vált ugyanis, hogy a lakásigények kielégítése ellehetetlenült, a nyilvántartott és éveken keresztül göngyöltett lakásigénylések száma (2001-ben 80 lakásigénylés volt) csak nőtt, a kiutalható lakások száma – a lakáseladások folytán, illetve újak építése nélkül – folyamatosan csökkent, mely eredményezte, hogy 1999. évtől lakás-kiutalási címjegyzéket nem tudott összeállítani. Annak ellenére, hogy az éves címjegyzékre

általában csak 8-12 lakásigénylő kerülhetett fel, mégis az 1999. évi címjegyzékről 2001-ig áthúzódva 6 igénylő (ebből 2 csereigénylő) lakás-kielégítésére nem adódott lehetőség.

Fentiek kezelhetősége érdekében 2001. július 1-től rendeleti feltételek mellett a szociális alapú lakások bérbevételére is pályázati eljárás keretében van lehetőség. Az üresedő lakásoktól függően a pályázatot a szociális szakbizottság írja ki, és a bérlő személyéről is a bizottság dönt, így a pályázók szociális körülményei is jobban megítélhetők.

A lakáshelyzet javítása érdekében az önkormányzat, kihasználva a kormányzati lakásprogram támogatási lehetőségeit, 2001-ben 6 db szociális alapú, 2002-ben 3 db, és 2004. évben történő átadással 12 db költségelven megállapított lakbérű lakást építtetett. Ez utóbbiak elsősorban azon lakásigénylőknek kedvez, akik saját tulajdonú lakás szerzésére nem, de a magasabb lakbérű lakások bérleti díjának megfizetésére képesek.

A lakáshelyzet megoldását célzó törekvések ellenére a lakásproblémájuk megoldásához lényegesen többen kérnének segítséget az önkormányzattól, mint amit az önkormányzati lehetőségek felérnek. Az önkormányzati bérlakások eladása folytán, kevés az üresedő bérlakás, melyet pályázat meghirdetésével bérbé lehet adni.

A feladatot nehezíti, hogy az állam a szociális lakásépítésből lényegében kivonult, az önkormányzat saját erőből szociális lakások építését tovább már vállalni nem tudja. E területen az állami támogatás elégtelen, ezért is van különös jelentősége annak, hogy önkormányzatunk a lakásgondjukat önerőből támogatással megoldani szándékozó és képes családok támogatására helyezte a hangsúlyt akkor, amikor a rendeletben a helyi támogatást szabályozó támogatások összegét illetően emelte 2004-ben úgy, hogy a kamatmentes szociális kölcsön mellett jelentős vissza nem térítendő támogatást is biztosít új lakás vásárlásához, építéséhez.

Önkormányzati lakások lakbére és Celldömölk Város Önkormányzatának tulajdonában lévő szociális bérlakások lakbérének mértéke jelenleg (összehasonlítás a szociális alapú és nem szociális alapú lakások lakbéréhez)

	Ft/hó/m ²
Összkomfortos lakás esetén	242
Komfortos lakás esetén	166
Kivéve:	
• gázkonvektoros lakások esetén	181
• Sághegy, Április 4.u.1-6., Horváth E.u.19.	121
Félkomfortos lakások esetén	77
Kivéve:	
• Sághegy, Horváth E.u.19. sz. alatti lakások lakbére	57
Komfort nélküli lakások esetén	46
Kivéve:	
• az Április 4.u.1-6. és a sághegyi lakások lakbére	36
Szükség lakás esetén	18
A Celldömölk, dr. Géfin L. tér 2. számú épület lifthasználati díja:	590 Ft/fő/hó
(maximum összesen 4 fő figyelembevételével családonként, illetve háztartásonként)	

A lakbérek összegét elemezve ha azt helyezük előtérbe, milyen nagy a felhalmozódása a bérleti díj hátralékoknak, a további hátralékok keletkezésének elkerülése érdekében nem célszerű jelentősebben megemelni a lakbéréket, mert a szociálisan hátrányos helyzetben lévők további megterhelése bizonytalanná teheti lakhatásukat. Amennyiben viszont abból indulunk ki, hogy ugyanezt a bérleti díjat fizetik a szakember-elhelyezés címén önkormányzati lakáshoz jutó bérlők is, úgy elgondolkodtató a szociális alapú bérleti díj fenntartása vonatkozásukban.

Celldömölk Város Önkormányzatának tulajdonában lévő költségelven megállapított lakások lakbérének mértéke jelenleg

	Ft/hó/m²
Sági u. 20-22. sz.:	646
Hollósy tér 7-8. sz. tetőtér:	578

Szakember elhelyezés céljára bérbeadott lakások bérleti díjának mértéke jelenleg:

	Ft/hó/m²
- összkomfortos lakások lakbére:	428
- komfortos (gázkonvektoros) lakások lakbére:	405

3.2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatások

Az Sz.t-ben meghatározott alapszolgáltatások megszervezésével az önkormányzat a Népjóléti Szolgálat (továbbiakban: NSZ) intézményével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szakellátások közül megszervezendő feladatok a lakosságszámhoz igazodó kötelezettséget jelentenek minden önkormányzat, így Celldömölk városa részére is.

A Népjóléti Szolgálat integrált intézményként biztosítja városunkban a személyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokat.

Székhelye: Celldömölk, Szalóky u. 3.

Székhelyén ellátott feladatok:

- központi igazgatás és kisegítő ellátás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- gyermekjóléti szolgáltatás
- idősek klubja
- gondozóház és idősek otthona II.
- támogató szolgálat
- közösségi ellátás

Telephelyein ellátott feladatok:

- idősek otthona I. (Nemesdömölki u. 15.)
- idősek klubjai (Kossuth u. 3., Béke u. 6.)
- bölcsőde (Vasvári P. u. 2.)
- szociális konyha (Rákóczi u. 8.)
- védőnői és iskola-egészségügyi szolgálat (Sági u., Bem u.)

Egyéb feladatai:

- helyettes szülői feladat szervezése
- adósságkezelés
- munkahelyi vendéglátás
- aktív korú nem foglalkoztatottak beilleszkedési programja

Az Sz.t. 86. §-a értelmében a személyes gondoskodás megszervezésének keretében a települési önkormányzat köteles gondoskodni:

- az étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- közösségi ellátások – 2008. december 31-ig
- támogató szolgáltatás – 2008. december 31-ig
- nappali ellátás
- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása.

4. A koncepció elkészítésekor már biztosított szolgáltatások

Szociális feladatellátás Celldömölkön és a kistérségben

Celldömölk és térsége a Celldömöki Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Társulási megállapodása és a 2006. évben létrejött Kemenesaljai Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás dokumentuma értelmében a vállalt és kötelezően ellátandó szociális feladatokat Celldömölk Város Önkormányzata által fenntartott Népjóléti Szolgálat útján látja el, az alábbiak szerint:

- a személyes gondoskodás keretébe tartozó, időskorúak számára ápolást, gondozást nyújtó otthon, valamint átmeneti elhelyezést nyújtó gondozóház működtetését a 2004. évi CVII. tv. 4 § (2) bekezdése szerint külön megállapodás alapján Celldömölk Város Önkormányzatával közösen,
- családsegítés, gyermekjóléti szolgálat feladatait – Kemenesmagasi és Szergény Önkormányzatok kivételével - Intézményi Társulásban,
- támogató szolgálat, közösségi ellátás és bölcsődei ellátási feladatokat Intézményi Társulásban.

A többcélú társulás által érintett feladatok esetében a már rendelkezésre álló épületállomány fejlesztésére, a megfelelő szintű személyi és tárgyi feltételek megteremtése érdekében a kistérségi kiegészítő normatívát egyrészt Celldömölk Város Önkormányzatán keresztül a Népjóléti Szolgálatnak, másrészt Jánosházán keresztül a Gondozási és Családsegítő Központnak adja át.

4.1. Szakmai tevékenység és költségei bemutatása a Celldömölki Kistérségben

Szociális alap- és intézményi ellátás

Étkeztetés – szociális konyha

A Szt. 62. §-ban meghatározott személyek részére az önkormányzat a NSZ közreműködésével biztosítja a szociális étkeztetést, melynek keretében a legalább napi egyszeri meleg étkezéssel gondoskodik. Továbbra is törekedni kell arra, hogy minél jobb színvonalú ellátásban részesüljenek a rászorulóknak.

E szociális szolgáltatásért térítési díjat kell fizetni, azonban az önkormányzat kedvezményekkel, mentesség biztosításával segít a leginkább rászorulóknak abban, hogy anyagi okok miatt az ellátásból egy rászoruló se maradjon ki. A feladatellátás helye, módja, formája a visszajelzések alapján kielégíti a rászorulóknak igényeit, így a legfőbb feladat azt biztosítani, hogy az ellátás színvonala ne csökkenjen. Az étkeztetés biztosítása a szociális konyháról történik. Az étel elvitele történhet személyesen is, de hivatásos és tiszteletdíjas gondozók útján, házi segítségnyújtás keretében is.

Házi segítségnyújtás

A Szt. 63. §-ban meghatározott személyek részére a házi segítségnyújtást az önkormányzat a NSZ útján biztosítja. Ezen szolgáltatás keretében gondoskodik az önkormányzat azokról az időskorúakról, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, illetve azokról akik egészségi állapotuk miatt ezen ellátásra rászorulnak.

E szociális szolgáltatásért is térítési díjat kell fizetni, mely azonban nem haladhatja meg az ellátott jövedelmének 20 %-át, továbbá kedvezményekkel, mentességgel segít az önkormányzat a leginkább rászorulóknak abban, hogy anyagi okok miatt az ellátottak közül senki se kerüljön ki. Törekedni kell arra, hogy a térítési díj legfeljebb az inflációt meg nem haladó mértékben emelkedjen. Sort kell keríteni az ún. gondozói körzetek kialakítására is. A Népjóléti Szolgálat feladatai közé emelte az önkormányzat az ápolási díjon lévők kontrolját, segítségét. Ezt a feladatot az intézményen belül a házi gondozók kapták meg. A feladatellátás során nemcsak az ápolás tényének és gondosságának megvalósulását ellenőrzik, hanem segítséget tudnak szakmai kérdésekben, valamint hivatalos ügyek intézésében is nyújtani.

Idősek nappali ellátása

Az idősek nappali ellátását nyújtó intézményi szolgáltatást is a NSZ útján biztosítja az önkormányzat 3 idősek klubja révén.

Az idősek klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál, lehetőséget nyújt a saját otthonukban élők részére a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, szükség szerint a higiéniai szükségletek kielégítésére. Az intézmény rendelkezik televízióval, videóval, magnóval, folyóiratokat járatnak.

Foglalkoztatás keretében társasjátékoznak, kártyáznak, kézimunkáznak, énekkart szerveztek, egyéb közös programokat is szerveznek. Minden évben elmennek egynapos kirándulásra. Megemlékeznek a jelesebb ünnepekről (nőnap, farsang, anyák napja, húsvét, karácsony, stb.).

Minden év októberében megtartják az idősek napját.

Az alapellátásokban illetve nappali ellátásban részesülők számadatai

Megnevezés	2004.	2005.	2006.		2007.	
			Celldömlök	Térség	Celldömlök	Térség
Étkezés	49	54	63		137	
Étkezés+házi segítségnyújtás	80	81	70			
Házi segítségnyújtás	10	8	9		55	
Idősek klubja	166	162	146		146	
Támogató szolgáltatás		15	18	49	14	19
Szenvedélybetegek közösségi ellátása			12	30	17	35
Idősek otthona	18	22	22+14		22+14	
Gondozóház	10	15	10		10	

Támogató szolgálat

A feladatellátást két szolgálat biztosítja a városban és a környező településeken. Ellátási területük a két szolgálat tekintetében kiterjed a társult települések közigazgatási területére is.

Az alapszolgáltatás feladata a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, ez két részre tagolódik a személyi segítségre és a szállító szolgáltatásra.

A személyi segítők feladata a városban és a társult községekben élő fogyatékos személyek felkutatása, tájékoztatása, az új felvételek során előgondozási feladatok ellátása, segítségnyújtás a szociális ügyek intézésében, környezettanulmányokat készítése, valamint a szakgondozás ellátása

A szállító szolgáltatás feladata a fogyatékos személyek életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli (köz) szolgáltatások elérésének segítségével. A szállítás speciális gépjárművel történik, amelyet pályázati úton sikerült beszerezni.

A Támogató Szolgálatok végleges működési engedéllyel rendelkeznek, mivel 2008. júniusig a speciális képzési kötelezettségnek eleget tettek. 2006. évben 1 fő személyi szállító és a szolgálatvezető szerezte meg a képzettséget, 2007-ben 2 személyi segítő és 1 fő személyi szállító, míg 2008-ban a további 2 fő személyi segítő is eleget tudott tenni a feltételeknek.

A szolgálattal kapcsolatban a tapasztalatok kedvezőek. A vidéken élők is élvezik az integrációból fakadó előnyöket. Számukra is elérhetőek a dolgozók által szervezett közös programok, ünnepek, kirándulások, igénybe tudják venni a terápiás lehetőségeket is. A személyi segítők törekszenek arra, hogy minden területen komplex ellátást nyújtsanak. A személyi segítség és a fizikai ellátás mellett a mentális gondozás és szociális ügyintézés is részét képezi a szakmai tevékenységnek. Ennek köszönhetően a segédeszköz beszerzés is könnyebbé vált az ellátottak számára. Önsegítő klubot is működtetnek.

Szenvedélybetegek közösségi ellátása

A feladatellátás mind Celldömölkön, mind a térségben új szolgáltatásként indult 2006-ban. Két szolgálat biztosítja a városban és a környező településeken a szenvedélybetegséggel élők és családtagjaik számára a szakszerű segítségnyújtást, támogatást, a

szenvedélybetegek társadalmi rehabilitációjának elősegítését. Az ellátási területük mindkét szolgálat tekintetében kiterjed a 28 társult települések közigazgatási területére. Szolgálat végleges működési engedéllyel rendelkezik.

A célcsoport tagjai: olyan alkoholbetegek, akik nagyrészt munkanélküliek, magányosak, vagy éppen családi konfliktusokkal terheltek.

Cél:

- Az alkoholbeteget képessé tenni arra, hogy önbecsülése egy abstinens életforma révén újra kialakuljon, s ezáltal a társadalmi reintegrációja lehetővé váljon.
- Képessé váljon változtatni helytelen életvitelén.
- Egyéni helyzetétől függően ismét képes legyen aktív munkavégzésre.

A közösség ereje gyógyító, az alkalmazott módszerek hozzásegítik az igénybe vevőt a cél eléréséhez. A szenvedélybetegek számára mintát kapaszkodót nyújt, társakat ad. Ezen cél elérése érdekében a szolgálat munkatársai havonta klubfoglalkozásokat szerveznek, ahol lehetőség nyílik a szabadidő tartalmas eltöltésére.

A szakmai tevékenység kiterjed egészségügyi, szociális, mentális tanácsadásra, információnyújtásra, kölcsönös információcserére, más szolgáltatásba történő közvetítésre, konzultációra. Kapcsolatot tartanak a városban működő Új Barátok Alkoholelles Klubbal.

A tartós és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények (Gondozóház és Idősek Otthonai)

A tartós és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények körébe tartoznak.

A gondozóház a nyugdíjkorhatáron felüli, indokolt esetben azon aluli segítségre, ápolásra, gondozásra szoruló idősek, rokkantak, betegek átmeneti elhelyezésére, teljes ellátására, éjjel-nappali felügyeletére szolgáló intézmény.

Felvételt nyerhet az idős vagy beteg személy, akinek önellátó képessége oly mértékben sérült, hogy önmagát nem vagy csak részben képes ellátni.

Az ellátás igénybevételét jogszabály és megállapodás határozza meg.

Az idősek otthonába elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek ápolását, gondozását végzik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

A felvételt nyert kliens:

- szakszerű ápolást, gondozást,
- orvosi felügyeletet,
- napi négyzseri étkezést kap, s lehetőség van diétás étkezésre is.

Az időseket érintő problémákban – biológiai, pszichológiai, szociális – lényeges szerepe van bizonyos élethelyzeteknek, életeseményeknek, ezekben orvosi, mentálhigiénés segítség, azaz helyi feladataink vannak.

Idősek vonatkozásában a szociális rehabilitációra kívánunk hangsúlyt fektetni, vagyis a társas kapcsolatokra, családi kapcsolatokat és viszonyokat megtartani, az idejük hasznos eltöltésére lehetőséget teremteni, a környezeti hatásokat befolyásolni.

Az egészségi állapot alapján a szociális rehabilitáció személyre szóló programját készítik el. Ez azt jelenti, hogy fel kell mérni az időskor társult betegségeinek kihatásait és azok csökkentése a program célja. Mérlegelni kell, hogy a kliens betegségének, állapotának

milyen hatása van az önellátásra, mozgásképeségére, kommunikációjára, anyagi függetlenségére. A személyes kapcsolatain túl fontos a lelki támogatás, a motiváció ében tartása, élethelyzetek kezelése.

Az idős ember érezze önmaga értékét, fontosságát, s ne a kiszolgáltatottságot, s ezért a szükséges és elégséges segítséget kapja meg.

A szociális rehabilitáció egyik alappillére az egészségügyi ellátás, s ha lehetséges, a megelőzés. Idős korban különösen fontos szerepe van a mozgás szervek / ízületek, izomzat /karbantartásának, a mozgásfunkció minél teljesebb megőrzésének. Ehhez aktív, passzív módszerekre is szükség van: azaz az idős állapotától függő mozgásra, mozgásra, gyógytornára, elektroterápiára. Ehhez az intézmény a szükséges szakember és eszközrendszert biztosítja.

Mentálhigiénés ellátás:

Szorosan kapcsolódik a gondozáshoz, hisz az egész embert ápolják, gondozzák, támogatják.

Szükséges a szoros együttműködés, team munka, melyben a hiányzó funkciókat kompenzálják úgy, hogy azt a kliens ne kiszolgáltatottként élje meg, hanem empátias segítségnyújtásként érzékelje.

A lakók fizikai, szellemi és kulturális foglalkoztatása egyéni érdeklődéstől és egészségi állapottól függ.

Előgondozás:

Célja:

- érzelmi felkészítés az idősek otthoni életre,
- a gondozási szükséglet felmérés kezdeményezése
- kapcsolat a családdal
- beilleszkedés megkönnyítése
- a jövőbeni lakó elképzelései és az intézet adta lehetőségek egyeztetése.

Celldömölk város és Kemenesalja további 27 települése társulás formájában működteti e két szolgáltatást. Ezt a társulási megállapodás rögzíti.

A Társulás a 2004. évben a Gondozóház 10-ről 24 férőhelyre történő bővítéshez 8.620.500 Ft ösztönző támogatásban részesült. A feladat végrehajtása Celldömölk várossal közös beruházásban megvalósult. Továbbá bútorok, betegemelő és az idős emberek gyógyítását szolgáló eszközök, konyhatechnológiai eszközök, illetve egy számítógép került beszerzésre és átadásra a Társulás részéről a megnövekedett igények jobb kielégítése céljából.

Az Idősothon férőhely-bővítésre 3.000.000 Ft ösztönző támogatás eredményeként a férőhelyek száma 20-ról 22-re emelkedett.

Gondozóház és Idősek Otthona II:

A Gondozóházban 2006-ban az ellátás típusát érintő változások következtek be. November 15-től az átmeneti jelleg mellett, megjelent a tartós bentlakást biztosító ellátási forma is. Így a Gondozóház 10, az Idősek Otthona II. 2008. március 04-től 18 férőhelyen működik, amely kistérségi feladatellátást is jelent.

A 2006-os évben 20 új felvétel, 34 megszűnés történt. A megszűnés legnagyobb arányban elhalálozást, illetve más tartós ellátást biztosító szociális intézmény igénybevételét jelentette.

Otthonába csupán 3 fő került visszahelyezésre.

Egyre inkább nyilvánvalóbbá válik, hogy az elesett, beteg, demenciás idős emberek kerülnek intézményünkbe. Az inkontinens gondozottak aránya is magas, eléri a 80 %-ot.

Az ápolási-gondozási feladatokat 7 fő szakképzett ápoló- gondozó látja el, emellett biztosított a tájékoztatás, hivatalos ügyek intézése is. Az orvosi ellátással kapcsolatban az intézmény orvosa heti 4 órában látja el az orvosi teendőket.

A gondozási munka eleme a foglalkoztatás: egyaránt szívesen fogadott időtöltés a felolvasás, vetélkedők, éneklés, ünnepi készülődés, megemlékezés, séta, társasjátékozás, melyben segítségre van a mentálhigiénés munkatárs.

Idősek Otthona I.:

Tartós bentlakásos intézmény az Idősek Otthona 100 %-os kihasználtsággal működik, lakónak száma 22 fő. Fő feladat a magas szintű pszichés, szociális és fizikai ellátás, ápolás, szakszerű gondozás. Biztosított a lakók számára a 24 órás ápolás, gyógyszerellátás, az orvosi felügyelet, fizioterápia. Szintén az alapvető feladatok közé tartozik a családi légkör kialakítása, annak megtartása, a lakók egymáshoz való alkalmazkodó képességének elősegítése, az újonnan jövők beilleszkedésének megkönnyítése. Lehetőség van kreatív foglalkoztatásra, imaóra, havonta egy alkalommal nagymise, gyögymasszázs, fodrász, pedikűrös szolgáltatásának igénybe vételére.

A 2006. évtől beindított demens ellátás mindkét intézményben lehetővé teszi a demens kliensek fogadását.

Az elmúlt évek költségvetéseit az alábbi táblázatok mutatják szakfeladatonkénti bontásban:

Kiadások:

Megnevezés	2004.	2005.	2006.	2007.
Házi segítségnyújtás	7.222	9.498	8.829	7.853
Idősek Klubja	32.056	30.427	31.979	31.385
Szociális étkezés	13.274	12.853	14.924	14.328
Idősek Otthona	34.462	38.896	42.586	43.411
Gondozóház	24.604	35.365	40.138	41.842
Támogató Szolgálat	0	9.815	10.038	17.345
Szenvedélybetegek	0	0	4.817	8.478

Saját bevétel (térítési díj + ÁFA + egyéb) átvett pénz nélkül:

Megnevezés	2004.	2005.	2006.	2007.
Házi segítségnyújtás	1.512	1.936	2.361	2.128
Idősek Klubja	6.388	7.634	6.442	6.028
Szociális étkezés	8.362	8.707	10.552	10.239
Idősek Otthona	9.145	10.048	12.037	14.068
Gondozóház	4.359	9.971	14.129	17.946
Támogató Szolgálat	0	312	399	220
Szenvedélybetegek	0	0	0	0

Családsegítés:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás 18 településen.

A családsegítő csoportnál végzett szakmai munka a forgalmi napló és a statisztikai adatok alapján 2004 – 2007. között az alábbiak szerint alakult:

	2004	2005	2006		2007	
			Celld.	Térség	Celld.	Térség
A szolgáltatást igénybevevő egyének száma:	349	256	299	633	244	445
Tárgy évben a szolgálathoz fordult kliensek száma	341	145	1289	802	1076	1020
Új kliensek száma	69	95	145	802	112	90
Együttműködési megállapodás alapján gondozott egyének, (családok) száma:	49	32	114	73	63	36

A tárgyévek során a szolgálathoz fordult esetek száma főbb problémacsoportok alapján:

	2004	2005	2006		2007	
			Celld.	Térség	Celld.	Térség
Éves forgalom:	979	856	1443	802	1188	1110
Ebből életviteli:	93	85	31	62	33	23
Családi, kapcsolati	74	72	38	88	17	20
Lelki, mentális	55	56	7	13	8	3
Gyermeknevelési	103	129	24	98	25	13
Anyagi	143	187	142	173	37	42
Foglalkozással kapcsolatos	37	25	9	52	37	35
Egészségkárosodás következménye	1	1	0	23	0	19
Ügyintézés, segítségkérés	149	152	27	78	14	17
Információ kérés	122	114	21	31	19	3
Több probléma együtt	225	137	103	383	72	108
Krízishelyzet	2	3	0	36	0	3
Egyéb lakhatási probléma	5	0	0	15	1	2

A szolgálathoz segítségért fordulóknak számának alakulása alapján: kb. 90 %-uk rendszeresen igénybe veszi a szolgáltatást, ami többszöri kapcsolattartás évenként.

A gondozásba vett egyének, családok esetében folyamatos, rendszeres családgondozás, családsegítés folyik, ami mögött több probléma együttes előfordulása és sok esetben krízishelyzet kialakulása áll.

Családsegítői feladatok a kistérségben:

- a működési területen élő egyének, családok, közösségek érdekeinek képviselése, szociális, mentális problémáinak feltárása, e problémák kezelésében és megoldásában való közreműködés;
- aktív korú nem foglalkoztatottak részére beilleszkedési program.

Beilleszkedési program

Az 1993. évi III. tv 37/A §-a értelmében az önkormányzat helyi rendeletében előírt rendelkezésének megfelelően határozott a rendszeres szociális segélyben részesülő személyek beilleszkedési programjáról, valamint az aktív korú nem foglalkoztatott személyek megelőző együttműködéséről. Gesztor intézményként a Népjóléti Szolgálat Családsegítő és Gyermekjóléti Csoportját jelölte ki.

A program célja: a tartós munkanélküliség okainak feltárása, a lehetőségekhez mérten az okok megszüntetése, enyhítése. A kliens munkaerőpiacra történő visszakерülése, munkába állásának elősegítése. Ennek tartós, végleges akadályozottsága esetén megélhetésének biztosítása, egyéb ellátási rendszerekbe történő bekerüléssel.

Egy koordináló szakértői munkacsoport fogja össze a szolgáltatási tevékenységet és folyamatosan információt biztosít. A munkacsoport tagjai havi rendszerességgel üléseznek; egyeztetik a munkaerő-piaci igényeket a közmunkaprogram adta lehetőségekkel, javaslatot tesznek az egyénre szabott gondozási tervekre.

Ez lehetőséget nyújt a kliensek komplexebb ellátására, és javítja a szakmai együttműködést és kooperációt.

Gyermekjóléti alapszolgáltatások

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 39. §-a értelmében a gyermekjóléti szolgáltatást az ellátásokhoz való hozzájutás elősegítésével – gondozással, - tájékoztatással, - tanácsadással, és - szervező tevékenységgel – kell biztosítani.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatai:

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
- a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése
- a védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása
- a helyettes szülői hálózat szervezése
- az örökbefogadással kapcsolatos feladatok ellátása.

Gyermekjóléti Szolgálat

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Népjóléti Szolgálat keretein belül szervezeti és szakmai tekintetben Családsegítő és Gyermekjóléti Csoportként biztosítja. A Gyermekjóléti Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A Gyermekjóléti Szolgálat közreműködik a gyermekek átmeneti gondozását saját háztartásukban helyettes szülőként vállaló személyek felkutatásában, továbbá tájékoztatást ad számukra az átmeneti az átmeneti gondozás keretében ellátandó feladatokról, illetve a helyettes szülői jogviszonyról..

A Népjóléti Szolgálat ellátási területe: Celldömölk város közigazgatási területe, valamint 2006. januárjától Ostffyasszonyfa, Kemenesmihályfa, Pápóc, Kenyeri, Csöngé Kemenesszentmárton, Vönöck, Kemenessömjén, Tokorcs, Nagysimonyi, Mesteri,

Kemeneskápolna, Köcsk, Nemeskocs, Egyházashetye, Boba, Borgáta tartoznak a Szolgálat tevékenységi körébe.

Működési feltételek: A Családsegítő és Gyermekjóléti Csoport a Szalóky S. u. 3. szám alatti épületen belül a volt gazdasági egység irodáiban található. Kizárólagos használattal 3 irodahelységet tudunk igénybe venni. Ezen kívül közös használatban tárgyalóterem, foglalkoztató szoba, klubhelyiség, interjúszoba áll rendelkezésünkre. A szakmai munkánkhoz számítógépek, internet- használat, nyomtatók, telefonok, jogtár, szakmai anyagok (könyv, újság) irodaszerek, papíráru rendelkezésre állnak.

A gondozási munka során a családgondozó személyes segítő kapcsolat formájában segíti a gyermekek és a család veszélyeztetettségét okozó problémák megszüntetését. A kapcsolat és adatfelvételt követően, gondozási-nevelési terv készül a gyermekek (életkortól függően), a szülő, a jelzőrendszer tagjainak bevonásával.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységében jelentős a tanácsadások és az információnyújtások száma. Tapasztalat szerint a veszélyeztetett gyermekek családjainál legtöbb esetben a problémák a szülők társadalmi beilleszkedési zavaraiából adódó okokra vezethetőek vissza. Ez leginkább a szülők deviáns életvitelében (szervenélybetegségek, alkoholizáló életmód, negatív mintaadás, az érzelmi kötődés hiánya), az életkörülmények elégtelenségében jelenik meg, s a kiskorú testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését veszélyezteti. Súlyos veszélyeztető tényező a családon belüli konfliktusok kezelésének képtelensége, a szülők vagy a család életvitel, adott esetben alkoholizáló és agresszív magatartása. Jelentős a gyermekeknél jelentkező magatartászavar, teljesítményzavar A „szerződő felekkel” folyamatos a kapcsolat, így biztosított a felmerülő, már meglévő problémák gyors és hatékony megoldásának lehetőségét:

- Gondoskodik a szabadidős programoknak, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek és intézmények együttműködésének, valamint helyettes szülői hálózatnak a szervezéséről.
- Segíti a gyermekek testi, lelki egészségének megőrzését.
- Elősegíti a gyermek családban történő nevelését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.
- Együttműködik a településeken működő intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel, bölcsőde, óvodák, iskolák vezetőivel, dolgozóival, védőnői hálózattal, rendőrséggel.
- Segít a családoknak a hivatalos ügyek intézésében.
- Elősegíti a családi konfliktusok megoldását (válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás).
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét.
- Meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést.

Az elmúlt év tapasztalatai szerint egyre több a magatartási-, teljesítményzavarral küzdő gyermek. A nehéz anyagi körülmények közt élők, az alacsony iskolai végzettségű szülői háttérrel rendelkezők egyre kevesebb motivációt kapnak a tanulásra, továbbtanulásra. Sok az igazolatlan mulasztás okán hozzánk érkező probléma. Ezek megoldásában hangsúlyos összefogásra van szükség az észlelő-jelzőrendszer tagjaival is.

A gyermekjóléti Szolgálatnál végzett szakmai munka a forgalmi napló és a statisztikai adatok alapján 2004 – 2007 között az alábbiak szerint alakult:

Gondozási esetek száma	2004	2005	2006		2007	
			Cellid.	Térség	Cellid.	Térség
Alapellátásban történő gondozás	110	87	76	50	75	63
Védelemben vétel	27	45	32	18	41	20
Utógondozás	1	2	0	0	0	0

Kapcsolatfelvétel módja szerint

Megnevezés	2004	2005	2006		2007	
			Cellid.	Térség	Cellid.	Térség
Önkéntes	46	26	14	18	98	28
Szülői kezdeményezés	131	223	226	35	216	158
Saját intézmény által	223	461	522	473	528	814
Jelzőrendszer által küldött	89	184	96	92	140	78
Hatóság által küldött, együttműködésre kötelezett	139	92	59	45	52	104

A szolgáltatás szakmai tevékenységeinek száma

Megnevezés	2004	2005	2006		2007	
			Cellid.	Térség	Cellid.	Térség
Információ-nyújtások	368	767	226	368	230	331
Egyéb hiv. ügyek int. való közreműködés	196		85	146	118	196
Tanácsadás	195	483	95	318	117	336
Közvetítés más szolgáltatásba (alap, eü.)	8		10	9	19	30
Elhelyezési tárgyaláson való részvételek	4	172	1	2	1	2
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek	16		13	10	41	26
Esetmegbeszélések: jelzőrendszer tagjaival	12		13	25	12	216
Esetkonferencia	13		4	34	8	13

A szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint

Probléma típusa	2004	2005	2006		2007	
			Cellid.	Térség	Cellid.	Térség
Anyagi (megélhetési, lakhatási, stb.)	226	305	143	418	194	535
Gyermeknevelési	120	387	230	397	55	492
Gy.-intézménybe való beilleszkedési nehézsége	11	49	20	21	1	53
Magatartás, teljesítményzavar	59	193	178	97	130	119
Családi konfliktus	91	95	162	151	125	208
Szülők vagy a család életvitele	184	210	210	288	400	405
Szülői elhanyagolás	29	68	31	26	60	20
Családon belüli bántalmazás(fizikai, szexuális)	1	8	24	11	1	4
Fogyatékoság, retardáció	1	31	13	16	2	33
Szenvedély-betegségek	0	14	6	38	5	61

A segítség érdekében klubot szerveznek a gyerekeknek, amely működését pályázat útján nyert összegekből fedezik.

Gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

Celldömök városban a három éven aluli korosztály napközbeni ellátását, gondozását, nevelését, kiegyensúlyozott testi-szellemi fejlődésének segítését az életkori és egyéni

sajátosságok figyelembe vételével a Népjóléti Szolgálaton belül működő bölcsőde biztosítja 30 férőhellyel.

A bölcsőde kihasználtsága folyamatosan 100 százalék felett van a beíratott gyermekek alapján. Ez is alátámasztja azt a tényt, hogy a jelenlegi társadalmi helyzetben is nagy szükség van erre az intézménytípusra. A családok minden rétege igénybe veszi a bölcsődei ellátást: értelmiségi-, egyszerű munkás-, vállalkozó-, munkanélküli családok. Létfonosságú azoknak a családoknak, ahol a háztartás fenntartásához mindkét szülő keresetére szükség van. Sajnos a tapasztalatok szerint évek óta nő a szociálisan veszélyeztetett, több szempontból is hátrányos helyzetű családokból kikerülő bölcsődei gondozottak száma. A város bölcsődéjében megfelelő szakmai munka folyik, mely köszönhető az ott dolgozók felkészültségének. Okleveles gondozónők biztosítják a gyermekek magas szintű gondozását, nevelését, oktatását. A gondozó- nevelő munka ma már korszerű ismereten és szemléleten alapszik. Ennek írásos formába öntése a bölcsődei szakmai program, melynek mentén végzik tevékenységüket.

A gyermekjóléti szolgálat kérheti a gyermek felvételét a bölcsődébe szociális helyzet és nevelési problémák miatt. Ez a gyakorlatban jól működik.

A korábbi koncepcióban megjelenítődött, hogy a bölcsőde felújítása, korszerűsítése megoldandó feladat. 2006. decemberében az önkormányzat sikeresen pályázott és kapott támogatást a XXI. század bölcsődéje megvalósítására. A rekonstrukció során megvalósult a víz-, villany és fűtés korszerűsítés, a padozat és a tető felújítása. A fűtés korszerűsítése lehetővé tette, hogy a kazánház helyén egy fejlesztő csoportszoba kialakítása történhessen meg. A pályázat szakmai tartalma a korai fejlesztés megvalósítását tűzte ki célul. Az önkormányzat által elfogadott szakmai program megvalósítása a közeljövő feladata. A jelenlegi 3 csoport helyett 4 csoportban folyik majd a nevelés, integráltan a sajátos nevelési igényű gyermekek számára is.

Bölcsőde

	2004	2005	2006		2007	
			Celld.	Térség	Celld.	Térség
Beíratott gyermekek száma május 31-én	46	39	37	11	40	4
1-11 hónapos	0	1	4		0	
12-23 hónapos	8	2	12	2	10	
24-35 hónapos	26	18	16	4	5	
36 hónapos és e-felett	12	18	5	5	31	

<i>Férőhely kihasználtság</i>	2004	2005	2006	2007
Beíratott gyermekszámhoz viszonyítva	133%	125%	135%	145 %
Tényleges férőhely kihasználtság	101%	92%	98%	77 %

A 2007.évi tényleges férőhely kihasználtság alakulásánál nagy szerepe volt annak a ténynek, hogy az átköltözés miatt hosszabb leállás volt.

Programok, rendezvények

A gyermekek és fiatalok számára rendezett prevenciós célú szabadidős programok:

- A Népjóléti Szolgálat havi rendszerességgel működteti a Gézengúz gyermekklubot, a szociálisan hátrányos helyzetű 9-13 éves alapellátott és védelembe vett gyermekek számára. Tevékenységüket, tematikus programterv alapján végzik. A klubfoglalkozás keretein belül önismereti, társismereti, konfliktuskezelési foglalkozásokat, farsangi mulatságot, télapó bulit, szellemi vetélkedőket, sportrendezvényeket tartanak.

A Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézethez benyújtott Projekt a Gézengúz gyermekklub működését, a társadalmi kirekesztődés ellen végzett prevenciók tevékenységünket mutatta be. A pályázati anyag nyomtatásban is megjelent az ISO 9000 Fórum szerkesztett Konferencia Kiadvány formájában is.

- 2006. nyarán a Népjóléti Szolgálat szervezésében 88 gyermek részesült nyári szociális étkeztetésben 6 héten keresztül, július-augusztus hónapban. Szervezési feladataik közé tartozott a pályázat megírása, az étkeztetés tárgyi- személyi feltételeinek biztosítása, a 88 fő ebédben részesülő felkutatása, tájékoztatása. 2006. nyarán a Népjóléti szolgálat szervezésében 88 gyermek részesült nyári szociális étkeztetésben 6 héten keresztül, július-augusztus hónapban. Szervezési feladataik közé tartozott a pályázat megírása, az étkeztetés tárgyi- személyi feltételeinek biztosítása, a 88 fő ebédben részesülő felkutatása, tájékoztatása, a program lebonyolítása és a támogatási összeggel történő elszámolás is. A Gondozási és Családsegítő Központ pedig négy héten keresztül 62 gyermek étkeztetését oldotta meg a Szociális Minisztérium által nyújtott támogatásból.
- 2006. július hónapban került sor a hagyományos Zánkai táborra, 30 fő (21 celldömölki és 9 kistérségi) a Szolgálattal segítő kapcsolatban álló szociálisan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermek részére, térítésmentesen. A szállás, étkezés és utazás költségét – kb. 500.000 Ft-ot – a Celldömölki Családokért Alapítvány a Szolgálat, Celldömölki Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Társulási Tanácsa és a Mobilitás biztosította. A szakmai csoport tagjait a családgondozók alkották.

Szakmai továbbképzések és konferenciák

Az intézmény továbbképzési tervében foglaltaknak megfelelően a dolgozók rendszeresen részt vesznek szakmai konferenciákon, tanfolyamokon, műhelymunkákon.

5. A szociális szolgáltatások jövőképe, céljai, a város koncepciójának megfogalmazása

Elöljáróban fontos megjegyeznünk, hogy a szolgáltatástervezési koncepció megvalósításának csak első lépése a koncepció egyszeri kidolgozása és elfogadása. Folyamatos tervezésre van szükség a célok és eszközök változó körülményekhez való igazításához.

Ebben a folyamatban kulcsfontosságú a különböző szereplők részvételének, beleszólási lehetőségének a biztosítása, melynek alapfeltétele a koncepció nyilvánossága, az intézményrendszer átláthatósága.

A koncepció a megvalósítást célzó eszköz, és intézményrendszerre vonatkozóan csak hipotetikus javaslatokat fogalmazhat meg tekintettel arra, hogy a jövőbeni gazdasági, társadalmi, jogi környezet a mai gyors változási mutatók miatt kevésbé kiszámíthatóak.

A koncepció elfogadását követően különös figyelmet kell biztosítani a koncepció megvalósítására alkalmas eszközök kidolgozására és telepítésére, továbbá a folyamatos tervezésre és a stratégiai menedzselésre alkalmas szervezetnek a hivatali és intézményi struktúráján belüli működtetésére.

Az elképzelések megvalósításának alapvető feltételét jelentő eszközök és hatékony intézményrendszer kialakítása hosszabb időt vesz igénybe.

Új módszerekre van szükség a folyamatok megfigyelése és kiértékelése, a városkörnyékkel való térségi együttműködés, hatékony kooperáció érdekében.

Fel kell készülni az intézménynek az információs társadalom kihívásaira.

A tudás alapú szolgáltatás, valamint a szolgáltatások hatékonyságának növelésével, az elemző-fejlesztő módszertani tevékenységek hangsúlyozásával erősíteni kell a város regionális szerepét.

A szolgáltatások fejlesztésében két alapvető érték között kell egyensúlyt teremteni. A koncepció az alábbi értékek mentén kívánja a szolgáltatástervezés lépéseit meghatározni:

- szolidaritás, méltányosság: a leszakadó társadalmi csoportok támogatása, fokozatos felzárkóztatása, a szélsőségekből adódó feszültségek mérséklése annak érdekében, hogy a várost minél többen biztonságot nyújtó otthonuknak érezhessék
- hatékonyság: a szolgáltatások folyamatainak az igényekhez maximálisan alkalmazkodó optimális irányba történő befolyásolása.

A szakmai irányítás feladata, hogy e két értéket szolgáló intézkedéseinek egyensúlyát a jövőben mindenkor biztosítsa.

Cél a társadalmi igazságosságot és szolidaritást célzó beavatkozások nyomán a város „élhető” hely legyen, ahol biztosítékok vannak a szélsőséges társadalmi különbségek kezelésére és további éleződésének megelőzésére is.

Általános értéként kell hangsúlyozni a kooperációt. A szociális tér tipikusan sokszereplős, ahol egyedül senki sem érhet célt. A kínált szolgáltatás – helyi és regionális szinten egyaránt – kizárólag lehetséges partnereivel, a szociálpolitika többi szereplőjével együttműködve és e kooperáció által megerősödve lehet eredményes.

Cél a társadalom szociális biztonságának biztosítása, a leszakadó a leszakadó társadalmi csoportokkal való kiemelt törődés. Ennek érdekében a városi ellátórendszer – országos programokhoz is kapcsolódva – célzott beavatkozásokkal segíti a rászoruló rétegek felzárkóztatását.

A célzott beavatkozások hatására megáll az esélyek differenciálódása, megindul a leszakadó területek és társadalmi csoportok fokozatos felzárkózása és visszaintegrálódása.

Az ellátórendszer fejlődése érdekében egyszerre szükséges a hatékonyságelvű fejlesztés, az életminőség javítását célzó programok működtetése és a méltányos társadalompolitika.

Ezek az egymással részben konfliktusban lévő értékek csak a rendszer résztvevőinek aktív szerepvállalásával, kooperációra és komplexitásra épülő struktúrákkal valósíthatók meg.

A koncepció stratégiáját a stratégiai célok, és az ezekhez tartozó átfogó és specifikus célok kiválasztása és megfogalmazása adja. A hosszú távú stratégia prioritásainak megfogalmazásakor az a kiinduló alapelv, hogy minden tartalmi elemét (hatékonyság, szolidaritás, méltányosság) egyaránt közelíteni kell, vagyis egyiket sem lehet bármely elem kiugró teljesítményével egy másik elem elmaradását kiegyensúlyozni.

Ebből következik az is, hogy a stratégiai célokat is lényegében párhuzamosan, nem alá-fölérendelt rendszerben kell megvalósítani.

A hosszú távú időszakra vonatkozó prioritások a jövőkép legfontosabb céljainak párhuzamos teljesülésén túlmenően az ágazati irányítás és a területi szemlélet szintézisét is kell, hogy szolgálja.

A prioritásra vonatkozó javaslatok kidolgozásakor emellett a lehetséges mértékig figyelemmel kell lenni a kompetenciára, az anyagi feltételek becsülhető nagyságrendjére, a jogi és intézményi-szervezeti keretek feltételezhető változásaira is.

A szociális ágazatban a stratégiai célok megfogalmazásánál figyelembe kell venni azt is, hogy e célok megvalósulásához a magántőke kevésbé, vagy egyáltalán nem hajlandó hozzájárulni, így a megvalósításhoz szükséges források nagy része csak önkormányzati illetve központi forrásból biztosítható. Ezért fontos, hogy a szociális akcióprogramok a források biztosításának tekintetében pozitív diszkriminációban részesüljenek, amihez azonban jól kidolgozott, a politika által elfogadott eredményes programok szükségesek.

A celldömölki jóléti szférában az átalakító folyamatok részben lezajlottak, s ennek köszönhetően a jóléti intézményrendszer kiépült, működőképességének megtartása eredményesnek mondható, fejlesztési elgondolásai korszerűek és perspektivikusak.

Cél, hogy a különböző szolgáltatások ne csak az adminisztratív, kötelező minimum szintjén teljesüljenek, hanem valóban a problémát kezelni képes hatékonysággal működjenek.

Azon túl, hogy a szociális védőháló alkalmas arra, hogy a helyi társadalom perifériájára sodródó csoportok, személyek, visszaintegrálását megbízhatóan elvégezze, garantálni kell azt is, hogy a meghatározó fejlesztési döntésekhez aktív jelzőrendszereket biztosítson, és a helyi társadalom valós állapotának ismeretének a szükségletalapú tervezéshez elégséges muníciót adjon. Ezért a szociálpolitikai alrendszerrel elvárható az is, a helyi közösség erejének, kohéziójának ismeretében fel tudja hívni a figyelmet a krízisjelenségekre, szakszerű értékelést adjon a tárgyi infrastrukturális fejlesztések várható társadalmi hatásairól, illetve rámutasson olyan irányú fejlesztési lehetőségekre, melyek egyfajta preventív szemlélettel racionálisabbá és humánusabbá tehetik a működést.

A legnehezebb helyzetű csoportok felzárkóztatása, visszaintegrálása (mint minimum program) mellett hosszú távú célul tűzhető ki – egyebek között – az egyes magas szegénységi kockázattal járó háztartásszerkezetek, az egyes jövedelemegyenlőtlenségi és szegénységi mutatók, a foglalkoztatási és munkaerő piaci hátrányokat elszenvedő csoportokra vonatkozó mutatók, vagy éppen a lakás, lakhatás mutatóinak javítása.

E célkitűzés egyben azt is jelenti, hogy a tervezési időszak végén az életminőséget mutató fontosabb indikátorok értékei tényleges életminőség-változást jeleznek majd, és az országos átlagtól pozitív irányú elmozdulást is meg lehet célozni.

Fontos feladat, hogy a mára kialakult civil szervezeti támogatási rendszert összefogni, áttekinteni és koordinálni képes centrumnak/fórumnak létre kell jönnie, mert ellenkező esetben a közösségi gondoskodás sokszereplős egysége széthullik.

A szociális védelem legáltalánosabb, prevenciós formáinak célja az, hogy a jövedelmi, lakhatási problémákkal küszködő családok lehetőleg a specializált szociális intézményrendszer igénybevétele nélkül tudják kezelni problémáikat.

Ennek érdekében:

- fontos az ellátások szükségletekhez igazodó bővülése, mennyiségben és minőségben egyaránt;
- a prevenciós jellegű szociális munka és a közösségfejlesztés napi szintű tevékenységének erősítését hangsúlyosabbá kell tenni;
- a feladatok elvégzésének szakmaiságát, a továbbképzéseket és képzéseket, a szolgáltatások módszertani háttérét, minőségét, monitorozását, egységes adatgyűjtését folyamatosan garantálni kell;

- elvárás, hogy kísérjék figyelemmel a kapcsolódó tudományos kutatómunka eredményeit, segítsék azok terjesztését és gyakorlati alkalmazását, kezdeményezzék a szociális területen dolgozók tapasztalatcseréjét és továbbképzését.
- valamennyi intézményi részegység számára előírt feladat a minőségfejlesztési stratégiák és standardok kidolgozása esetén az alkalmazásban való részvétel, ajánlások készítése a személyes gondoskodás feltételeinek fejlesztésére, hatékonyabb gondozási módszerek alkalmazására;

5.1. A koncepció ütemezése szerint megvalósítandó szolgáltatások, speciális ellátási feladatok

Megvalósítandó feladatok, fejlesztések a jövőben:

Karbantartási, felújítási feladatok

A Bölcsődében és III. sz. Idősek Klubjában (Celldömölk):

- Bölcsőde visszaköltöztetése a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő feltételek biztosításával.
Határidő: 2008.09.01.
- Az Idősek Klubjának új helyre – Kossuth u. 3. – költöztetése a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő feltételek biztosításával.
Határidő: 2008.09.01.

A központi épületben (Celldömölk):

- Szociális konyha kialakítása a Szalóky S. u. 1. sz. alatti épületben, vagy jelenlegi telephelyén a korszerűsítés.
Határidő:
Korszerűsítés: 2009.12.01.
Új építés: 2010.12.01.

A szolgáltatás iránti igényekre befolyással bíró, meghatározó tényadatok:

Fogyatékosok:

Mozgásfogyatékos:	26 fő
Hallásfogyatékos:	9 fő
Látásfogyatékos:	6 fő
Autista:	-
Halmazottan fogyatékos:	3 fő
Beszédhibás:	-
Értelmi fogyatékos:	6 fő

A fogyatékkal élők közül a közlekedési kedvezményekben részesülők adatait az alábbi táblázat mutatja:

Év	Mozgáskorlátozottak száma		
	1-62 év között	62 év felett	összesen
2005.	114	90	204
2006.	116	88	204
2007.	92	69	161

Az öregedés tendenciái:

A lakosság korösszetétel szerinti megoszlását mutató adatokból megállapítható, hogy 5 év időintervallumban a szociális szolgáltatások igénylése terén kiemelt korosztálynak minősülő 60 éven felüliek száma csak csekély – nem számottevő – ingadozást mutat, de a jelenlegi állandó lakossághoz viszonyított aránya – mely a szociális ellátás területén meghatározónak tekinthető – 18,5 %-ot tesz ki.

Megvalósítandó szolgáltatások

A kisebb- néhány száz lelkes települések – kistérségünkben erre is van példa- vállalják a törvényi kötelezettségből fakadó feladatellátást. Ugyanakkor az is látható, hogy az egy emberre kiosztott szociális, gyermekvédelmi feladatok nem tesznek lehetővé hatékony működést.

Sokszor hiányzik a szakmai háttér (képzettség, szakmai kapcsolatok, - információk, - kontroll), s hiányoznak a tárgyi feltételek is.

Kistérségünkben a gyermekjóléti szolgáltatás vonatkozásában már csupán két település választotta azt a megoldást, hogy egyszemélyes „intézmény,- azaz egy más területen főállású dolgozóra bízta a szolgáltatást. Családsegítés pedig már nincs is.

A települések biztosítják a szociális étkeztetést. Ugyanakkor az is elmondható, hogy bár a jogszabály azt mondja ki, hogy a rászorulóknak napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani, a hétvégi – ünnepnapon étkeztetés több kis településeken hiányzik. Ennek oka az, hogy általában a települések iskolái, óvodái (amennyiben még vannak) végzik a főzést, s ők hétféteken, ünnepnapokon, tavaszi, téli, nyári szünetben, igazgatói szünet idején bezárnak. Így az egyedül élő idősök nem jutnak főtt ételhez.

Ugyancsak hiányzó szolgáltatás több településen a házi segítségnyújtás. Van ahol falugondnoki szolgálat nyújt segítséget, van ahol a társadalmi összefogásra (szomszédság) számítanak.

A szociális törvényi módosítása az alapellátás megerősítésére helyezi a hangsúly. A gondozási szükséglet fogalom és mérés bevezetésével szigorodnak a bentlakásos intézményekbe való bekerülés feltételei, s egyúttal megnőnek az alapellátásban a szükségletek és gondozási feladatok.

Ezért szükségesnek látszik a továbbfejlesztés ezen a területen is.

A már meglévő kedvező tapasztalatok a támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás területén arra motiválhatja a kistérség településeit, hogy a szolgáltatás fenntarthatósága és kielégítő szakmai működés miatt célszerű az integráció. Ez a megoldási, szervezési forma jó lehetőségeket kínál a jelenlegi ellátások megtartására és a hiányzó kiépítésére.

Ehhez figyelembe veendő szempontok:

- A szociális szolgáltatás professzionális humán szolgáltatás kell legyen.
- A szolgáltatás középpontjában a szolgáltatás igénybevevője áll. Az igénybevevő – bár fizet a szolgáltatásért, de nem fizeti meg a szolgáltatás teljes árát, így sok esetben tévútra kerülhet ez az elv, azaz a szolgáltató (fenntartó) gazdasági érdekei lesznek a döntőek.

A szociális szolgáltatások kialakítását egy fontos kettősségnek kell jellemeznie, melyet Celldömölk Város Önkormányzata lehetőségként megajánl a kistérség többi településének:

- meg kell tartani minden, jelenleg is működtetett ellátást és,
- új, integrált szakmai irányítás alá kell / lehet helyezni a hiányzó, hiányos szolgáltatásokat.

- a meglévő szolgáltatások szakmai integrációja lehetősége - ennek szintje (szakmai, szakmai és munkáltatói).

A szolgáltatások további fejlesztésére a térségben már meglévő komplex intézményi modell - a Népjóléti Szolgálat – továbbfejlesztése jelenthet megoldást.

A Szociális Szolgáltató Központ feladatait ellátó Népjóléti Szolgálat:

- egyrészt – saját feladatként – kialakítaná, szerveznél, működtetné azokon a településeken a házi segítségnyújtást, ahol nincs, illetve
- a mikrotérségben működő másik integrált intézmény szakmai segítségét, vagy munkáltatói feladatokat is,
- a falugondnoki szolgáltatás kiépítését, meglévők integrációját,
- a képzési, továbbképzési feladatok összehangolását végeznél.

A legfontosabb feladat a kistérség területén a szociális alapszolgáltatások teljes körű megvalósítása:

- házi segítségnyújtás révén a lakóhelyen történő, egyénre szóló gondozás általánossá tétele a Népjóléti Szolgálathoz integráltan az előbbieken felsorolt szintek valamelyikével.
- meg kell őrizni a már kiépített ellátások működőképességét, létét mind az alap, mind a szakellátások vonatkozásában.

Alapszolgáltatások kiépítése:

Házi segítségnyújtás – létszámbővítés házi gondozói munkakörökre településenként, illetve településcsoportonként.

Falugondnoki szolgálat: kiépítése, integrálása szükség szerint:

Előnyei: az egyszemélyes ellátás problémái kiküszöbölése- szabadság, betegség esetén is működtethető helyettesítéssel, biztonságosabb, hatékonyabb munkaszervezés, ellátás bővülés, hátrány lehet: „ másra – egyéb célra nem használható)

Szociális étkeztetés kiterjesztése, központosítása, konyhák felújítása:

Elsősorban a hétfégi, ünnepnapos ellátatlanság megoldására, diétás szükségletek kielégítésére:

Ehhez lehet fejleszteni a Népjóléti Szolgálat Konyháját 600 adagra, valamint a meglévő mikrotérségi központok konyhája fejlesztése.

Nappali ellátások :

Esetleges integráció a meglévő intézményeknél.

Új szolgáltatások kiépítése:

- fogyatékosok nappali ellátása,
- szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek nappali ellátása,
- demens személyek nappali ellátása,
- bölcsőde rekonstrukció és feladatbővítés korai fejlesztéssel feladat befejezése, a szakmai program megalkotása és személyi feltételek biztosítása 2008. tavaszán.

Speciális szolgáltatások kiépítése:

- szociális foglalkoztatás az intézménnyel jogviszonyban állók számára, a
- fogyatékosok, valamint,
- a pszichiátriai és szenvedélybetegek vonatkozásában rehabilitációs és fejlesztő – felkészítő formában,
- a településen meglévő foglalkoztatókkal együttműködés.

Az integráció esetén az előnyök, hátrányok ismertetése:

Előnyök: az intézmény bővítésével zökkenőmentes lesz a kialakítás átmenet, a meglévő kapacitások jobb kihasználása, a jelenlegi képzett és tapasztalt humán erőforrás megfelelő alapot adhat az integrációra, személyi bővülésre.

Hátrány: folyamatos érdekegyeztetés, konfliktuskezelés kell, új működési engedélyeztetés, esetleg új munkahelyi konfliktusok, eltérő önkormányzati szabályozások összehangolása.

(Pápóc Ik, Jánosházi Gond.Kp. Merseváti GKp, falugondnoki szolgálatok?)

Feladat: Alapító Okirat, SzMSZ, Szakmai program, Működési engedély, munkaerő felvétel, szervezeti átalakítás.

Célszerű a gazdasági önállóság visszaállítása a naprakész információkhoz jutás érdekében. A 3 fő visszacsoportosítása a Városgondnokságtól nem jelent többletköltséget
Szükséglet:

1 fő adminisztrátor – munkaügyes – lehet akár fogyatékkal élő is a megnövekedett nyilvántartási, elszámolási, munkaügyi feladatok miatt kb D /7 kategória (bér kb 1,7 m.Ft /év).

A szakmai igazgató helyettes önálló munkakörként megjelenítése- vezetői pótlék, területi pótlék, ösztönző juttatás.

Igazgató: területi pótlék, ösztönző juttatás.

Bevételek: állami normatíva, kistérségi kiegészítő normatíva, önkormányzati hozzájárulás (eddig is volt), pályázatok.

Előnyök	Hátrányok
<ul style="list-style-type: none">▪ célzottabb ellátási forma▪ megvalósuló szubsidiaritási elv▪ növekvő ellátási biztonság▪ többféle finanszírozhatóság▪ EU-s pályázati lehetőségek jobb kihasználhatósága	<ul style="list-style-type: none">▪ szervezési nehézségek a több szereplő okán▪ eltérő érdekek összeegyeztetésének nehézségei akadályozhatják a hatékony működést

Első lépés, a kötelezően biztosítandó alapszolgáltatások megszervezése, és a nappali ellátás kiterjesztése a kistérség egész területére.

5.2. A szolgáltatások szakmai tartalmának bemutatása:

Bölcsődei ellátás:

A szolgáltatás célja, feladatai:

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása, nevelése.

A Bölcsőde minőségpolitikája:

A gondozás- nevelés egységén, az egyéni bánásmódon és a személyi állandóságon, a saját gondozónői rendszeren alapul. Fontos az aktivitás, az önállóság segítése, a rendszeresség és a fokozatosság.

Célunk:

- a kisgyermek testi- lelki, intellektuális fejlődésének elősegítése a nevelési körülményekkel,
- a gyermek egyéniségének kibontakoztatása megfelelő bölcsődekultúrával,
- a gyermekek egészséges fejlődését, problémamegoldó képességét segítő nevelési és kiegészítő programok megvalósítása,
- az alkalmazott nevelési módszerekkel elősegíteni a család funkcióinak kiteljesedését,

- gyermekcentrikus bölcsőde megvalósítása a kellemes légkör, a gyermekbarát bánásmód , változatos szolgáltatások révén.

A Bölcsőde funkcionális felépítése, nyitva tartás, egyéb jellemzők:

- férőhelyek száma: 40 : ebből – szükség szerint – egy speciális csoport
- gondozási egységek száma: 4.

Ellátottak köre: azon gyermekek:

- akinek szülei, nevelői, gondozói (továbbiakban szülő) munkavégzésük, betegségük, vagy egyéb ok miatt a napközbeni ellátást nem képesek biztosítani,
- akinek testi, illetve szellemi fejlődése állandó napközbeni ellátását igényli,
- akit egyedülálló, vagy időskorú személy nevel és időszakonként nem képes a napközbeni ellátást biztosítani,
- akivel együtt a családban három, vagy több kiskorú gyermek van, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- aki részére a szülő szociális helyzete miatt a napközbeni ellátást nem képes biztosítani,
- akik a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján korai fejlesztésre szorulnak.

A feladatellátás szakmai tartalma, a biztosított szolgáltatások formái, rendszeressége:

A bölcsőde az a szolgáltató intézmény, mely alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a felvett gyermekek számára. Alapvető feladat a gyermekek gondozása- nevelése, harmonikus testi- szellemi fejlődése segítése az életkori sajátosságok figyelembe vételével. A bölcsődébe való beilleszkedés a szülő közreműködésével fokozatosan történik. A napi munka során fejleszteni kell a gyermek mozgás készségét, beszédelfogását, fogalom alkotását, az önálló beszéd kialakulását. A testi- szellemi fejlődés érzelmi alapú kötődés kialakulásával történik.

A gyermek életét napirend segíti, melynek során kialakul mind az alkalmazkodás képessége, mind a rendszeres időbeosztás képessége, a társadalmi normák beépülése. A gondozás- nevelésén egységén belül a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével közösségben történik a feladatok megvalósítása. A gyermek fő tevékenysége a játék, melynek feltételeit, lehetőségét biztosítjuk. Mindezek során a gyermekek önállósága fokozatosan kialakul, személyisége fejlődik, a társadalmi - közösségi normákat elsajátítja. Alkalmankénti, illetve igény szerinti szolgáltatások:

- gyermekfelügyelet vállalása szolgáltatási díj ellenében,
- Baba- Mama klub szervezése,
- Játékos idegen-nyelv ismerkedés.

Személyi környezet, - feltételek:

- Empatikus, gyermekszerető szakképzett gondozónők, csoportonként 2 fő , SNI gyermekek létszámától függően 6 fő gyermeket meghaladó esetben + 1 fő;
- A gyermekek fejlesztését végző speciális szakember gárda, (orvos, gyógypedagógus, illetve a fogyatékoság szerinti szakember).
- Családokat segítő, habilitációt, rehabilitációt koordináló vezetés.

Tárgyi feltételek:

- gyermeki igények, szükségletek szerint berendezett csoportszobák,
- nagymozgás fejlesztést szolgáló eszközök,
- szituációs játékok, egyéb játékok,
- udvari játékok.

A Bölcsőde korai fejlesztő tevékenysége: azoknak a családoknak nyújt szolgáltatást, amelyben sajátos nevelésű igényű gyermeket nevelnek. A sajátos nevelési igényű kisgyermek számára a bölcsőde lehetőséget nyújt a szociális habilitációra, egy ingergazdag környezet megismerésére, nagyobb fokú önállósodásra. A gondozás és a gondozásba beépített fejlesztés, valamint a speciális szakemberek által előírt fejlesztő programok hozzásegíthetik a gyermek állapotának megfelelő optimális szint elérését.

A korai fejlesztést biztosítjuk:

- Ambuláns ellátás keretében azoknak a gyerekeknek, akik bölcsődei napi ellátásban nem részesülnek, de a fejlesztésre szükségük van.
- Bölcsődei napközbeni ellátás keretében a bölcsődei felvételt nyert gyermekek számára.

A korai fejlesztés és gondozás, egyéni foglalkozás, illetőleg - legfeljebb három-öt gyermekből álló - csoportfoglalkozás keretében valósítható meg.

A korai fejlesztés és gondozás keretében:

- egyéni foglalkozás esetén a gyermek nulla-három éves kora között legalább heti két órát, három-öt éves kora között legalább heti négy órát,
- csoportfoglalkozás esetén a gyermek nulla-három éves kora között legalább heti négy órát, három-öt éves kora között legalább heti hat órát kell biztosítani.

Ha a korai fejlesztés és gondozás otthoni ellátás keretében valósul meg, a meghatározott időkeretet - a szülő egyetértésével és a gondozásba történő bevonásával - a fejlesztési év átlagában kell teljesíteni. A korai fejlesztés és gondozás feladatainak a megvalósításában a szülő közreműködhet.

A korai fejlesztés és gondozás a tanév rendjéhez igazodik (a továbbiakban: fejlesztési év). A korai fejlesztés és gondozás fejlesztési év közben is megkezdhető. A korai fejlesztés, gondozás szervezője az ellátott gyerekekről forgalmi naplóban nyilvántartást vezet. Részben integrált, vagy integrált formában biztosítjuk ezen gyermekek nappali ellátását, korai fejlesztését, fejlesztő felkészítését.

A gyermek felvételéhez, fejlesztéséhez a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság vizsgálata és javaslata szükséges. A bölcsődei adaptációban számítunk a család megfelelő együttműködésére.

A bölcsődei ellátás során a fejlesztő tevékenység alapja a szülőkkel való együttműködés és a jó személyes kapcsolat.

A család funkcióinak zavartalan működését trauma-feldolgozó szülőcsoport segíti.

A foglalkozásokat kiegészítik a különféle terápiák pl. Ayres – terápia, Sóterápia.

Korai fejlesztésben részesülő gyermekek:

- Velezületett, vagy szerzett egészségkárosodott gyermekek (mozgássérült, érzékszervi károsodott, halmozottan sérült).
- Mentális retardációval küzdő gyermekek.
- Táplálék allergiában szenvedő gyermekek.

Fejlesztések:

- egyéni és
- csoportos fejlesztés a gondozónők és szakemberek folyamatos részvételével a holisztikus szemléletmód alapján.

Falugondnoki Szolgáltatás

Kistérségi integráció esetén vállalható szakmai, illetve szakmai- és munkáltatói irányítással a Népjóléti Szolgálat útján.

A falugondnoki szolgálatok célja feladata:

A szolgáltatás célja az aprófalvak intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül

Ellátottak köre: apró falvak lakossága.

A feladatellátás szakmai tartalma:

- Közreműködés az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így pl. a háziorvosi rendelésre szállítás, az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, gyógyszerkiváltás.
- Gyermekszállítás. Pl. Bölcsődébe, iskolába, óvodába
- Közösségi tevékenységek szervezése, segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása, egyéb lakossági szolgáltatások, illetve alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

Közvetett szolgáltatásnak minősül pl: az ételszállítás önkormányzati intézménybe, a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

Működési feltételek:

Tárgyi feltételek: személyszállításra, ételszállításra egyaránt alkalmas gépjármű.

Személyi feltételek: egy fő alapfokú végzettségű falugondnok - jogosítvánnyal.

Feladat: alapképzés megszerzése – ennek költségei

Házi Segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célja, feladata:

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házigondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükségeit saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A gondozás alapvető célja az is, hogy családpótló szerepet lásson el, leküzdve az izoláció biológiai, pszichés és szociális következményeit.

Ellátottak köre:

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a rászorult személyekről:

- Akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak.
- A gyermekekről, akiknek nappali vagy bentlakásos intézményben történő állandó, vagy időszakos ellátás nem biztosítható (beteg, kórokozó hordozó, stb.) és a szülők a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudják megoldani, mivel abban pl. betegség, stb. miatt akadályoztatva vannak.

Nem részesíthető gondozásban, akinek gondozására más személy köteles és képes, aki fertőző beteg, vagy kórokozó hordozó, illetve veszélyeztető állapotú elmebeteg.

Akinek ellátását tartási kötelezettséget tartalmazó öröklési szerződésben vállalták - ideiglenesen - helyzetének rendezéséig házi segítségnyújtásban részesíthető.
A házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az, akinek egészségi állapota indokolja a szolgáltatás biztosítását.

A házi segítségnyújtás gondozói körzetekben valósul meg a foglalkoztatott gondozók és gondozást igénylők számának figyelembevételével, a közigazgatási terület teljes lefedése a gondozás irányítója által meghatározva hivatásos és tiszteletdíjas gondozók által.

A feladat ellátás szakmai tartalma, gondozási tevékenység:

Megszervezése a jelenleg Celldömölkön működő szolgáltatáson felül kistérségi szinten a képviselőtestület tervei szerint szakmai, illetve szakmai- és munkáltatói irányítással a Népjóléti Szolgálat által.

Terjedelme szerint:

- Teljes gondozás: ha a kliens önmaga ellátására nem képes, ha létszükségleteit biztosítani, háztartási teendőit ellátni nem képes, de segítséggel otthonában még ellátható, állandó felügyeletet, ápolást, gondozást nem igényel.
- részgondozás: ha kliens csak bizonyos tevékenységek elvégzésére nem képes (pl. mozgásban akadályozva van).

Gyakorisága szerint:

- mindennapos
- időszakos.

Tartalma szerint: Alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, közreműködés az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában, veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában. A lakosság körében felmerülő alapszolgáltatási igények folyamatos figyelemmel kísérése, a szolgáltatásokra és a gondozási munkára vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok érvényre juttatása, más típusú ellátás szükségessége esetén, annak kezdeményezése.

Működési feltételek:

Tárgyi feltételek:

- készenléti táskák alapfelszereléssel
- megfelelő közlekedési eszköz
- védőfelszerelés (gumikesztyű, stb..), védőoltás
- a szolgáltató intézményben kapcsolattartásra, dokumentálásra alkalmas helyiség akadálymentesített.

Személyi feltételek:

- szociális gondozó 6 ellátottként egy fő
- vezetőgondozó 5 fős gondozási csoport felett
- szociális segítő.

A szolgáltatás térítésköteles. Térítési díj: a hatályos jogszabályok szerinti.

Étkezés

A szociális étkezés biztosítása.

Célja, feladata:

Legalább napi egyszeri melegételhez juttatni azokat a szociálisan rászorult személyeket, akiknek étkezésük más módon nem biztosított.

Az étkeztetés szolgáltatás biztosítása történhet: helybennfogyasztással, elvitellel, kiszállítással.

Ellátottak köre:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak legalább napi egyszeri meleg ételéről kell gondoskodni, akik önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaiknak azt tartósan, vagy átmenetileg nem képesek biztosítani.

Szociális helyzete miatt rászorultnak kell tekinteni azt a személyt:

- aki 75 év feletti,
- akut, vagy krónikus betegségben szenved,
- fogyatékos,
- szenvedély,- vagy pszichiátriai beteg,
- hajléktalan,

feltéve, hogy az első bekezdésben foglaltak is fennállnak.

Tárgyi és személyi feltételek:

Az étkezés biztosítása vagy Szociális Konyháról vagy vásárolt szolgáltatással történik. Az étel elvitele történhet személyesen is, de hivatásos és tiszteletdíjas gondozók útján házi segítségnyújtás keretében is.

Ez utóbbi esetben lehetőség van arra, hogy a gondozott egészségi és pszichés állapotváltozásait időben észleljük, a szükséges segítséget megadjuk, vagy ahhoz a klienst hozzájuttassuk.

Szociális Konyha :

A Szociális Konyha végzi a Népjóléti Szolgálat részlegeiben, intézményegységeiben (a bölcsődei ellátottak kivételével) a gondozottak, alkalmazottak, vendégétkezők étkeztetését.

Biztosítja a diétás étkezést. Az étrend összeállításánál figyelembe veszi a gondozotti javaslatokat az ételmyszer-felhasználási, energia- és tápanyag tartalmi előírások betartásával. A Szociális Konyha az ételmezési szabályzat alapján működik.

Munkakörök:

Dietetikus, ételmezésvezető, szakács(ok), konyhalány(ok) a létszámgazdálkodásnak megfelelően.

A kistérségben főzőkonyha még a pápoci Idősek Klubja keretében működik. Célszerű átgondolni fejlesztését, korszerűsítést, a létszám alakítását, felügyeletét az integráció mélységétől függően.

5.3. Komplex Szociális ellátórendszer létrehozásának elemei, a megvalósulás lépései a kistérség települései felé megajánlva:

Alapszolgáltatások megszervezése:

Kistérségi szinten a megvalósítás többféle képen is lehetséges

- Az egyes településeken hiányozó feladatok megvalósítása a Népjóléti Szolgálat által; így a korábban már működő szolgáltatások megmaradnának a települések kezelésében. Ebben a variációban megmarad a széttagoltság, azaz a területen például a két falugondnoki szolgálat, mely nincs kapcsolatban egymással, egymás feladatait nem egészítik ki, hatékonyságuk nem fokozható.

- Részleges integrációban: bizonyos már működő szolgáltatások integrálása és a hiányzó szolgáltatások kiterjesztése. Ebben az esetben az intézményhez kapcsolat szolgáltatások (Mersevát, Pápc, Jánosháza)közvetlen önkormányzati irányítással – mikrotérségiként – működnek tovább, míg a többi alapszolgáltatás- a már említett falugondnoki ellátás, a különállóként működő 2 települési gyermekjóléti ellátás a Népjóléti Szolgálat feladatkörébe kerül a hiányzó szolgáltatások kiépítésével együtt. Ebben a variációban a szakmai irányítás Népjóléti Szolgálathoz telepítése egy feladat megosztási formát jelent. Ehhez mintaként a védőnői szolgálat működtetése szolgál.(A munkáltató az Önkormányzat - Celldömölkön a Népjóléti Szolgálat -, míg a szakmai vezetés az ÁNTSS vezető védőnőjéé.)
- Teljes integráció: a térség összes szociális alapellátását ellátását egy központi intézményből - a legtöbb szolgáltatást eddig is működtető Népjóléti Szolgálatból - lehetne szervezni, irányítani.

Ebben az esetben valósítható meg legteljesebb mértékben a gazdaságosság, hatékonyság, egységes szakmai elvárások, teljesítés, színvonal.

A kistérségi feladatellátás integrált működtetésének a lehívható kiegészítő támogatások mértékében is van jelentősége.

Gondozási körzetek kialakítása

Az alapszolgáltatások (étkezés, Házi segítségnyújtás) megszervezése gondozási körzetek kialakításával történne.

Gondozási körzetek kialakításának szempontjai:

Földrajzi: Egymáshoz közel eső, közlekedhető

Már meglévő szolgáltatások figyelembevétele: Falugondnoki szolgálat, Hsny, Étkezés (konyha) nappali ellátás.

Már meglévő valamilyen szempontból, összefonódott települése, (PI: Körjegyzőség, családsegítés stb.).

Falugondnoki szolgálatok integrálása, és új(ak) létrehozása.

Falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető. A falugondnoki szolgálatok Népjóléti Szolgálathoz való integrálhatóságának törvényi megalapozottsága. Az 1/2000 szerint falugondnoki szolgálat feladatait más intézmény keretében is elláthatja feltéve ha az intézmény biztosítja a falugondnoki szolgálat önálló szakmai egységként történő működtetését. Ebben az esetben az intézmény alapító okirata tartalmazza a falugondnoki szolgálat feladatainak ellátását is.

A térségben jelenleg 2 működik.

Két-három falugondnokság elindítása:

A meglévő falugondnokságok integrálásával és 2-3 új falugondnok rendszerbeállításával a legkisebb településeken élők számára is meg lehet teremteni az egyes szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az integrált működtetéssel olyan kapacitás-koncentráció alakítható ki, amely minőségi szolgáltatás nyújtását teszi lehetővé a teljes kistérségben – ennek érdekében (megfelelő megegyezés esetén) az egyes falugondnokok több települést is be tudnának kapcsolni az ellátásokba.

Előny(ök)	Hátrány(ok)
<ul style="list-style-type: none"> • Az ún. „egyszemélyes” ellátások hátrányai megszüntethetők – kiadhatók a szabadságok, s minden helyzetben (betegállomány, műszaki-üzemeltetési gondok) megszervezhető a helyettesítés. • Biztonságosabb és hatékonyabb munkaszervezés. 	<ul style="list-style-type: none"> • A „privát” célú használat lehetősége korlátozódik.

Megoldandó feladatok, teendők:

- A szervezeti integrációhoz szükséges dokumentációk elkészítése (szervezeti integráció).
- Két, -3 megfelelő jármű beszerzése, a szükséges személyi fejlesztések lebonyolítása.

Beruházási kiadások:

Szállító járművek beszerzése: darabonként nagyságtól és típustól függően Kb. 6 -6,5 millió Ft+ÁNTSz előírásoknak megfelelő kialakítás 100-150 e.Ft autó- ételszállításhoz, valamint a kerekesszékes személy szállításához a rögzítés és rámpa kb 600 e.Ft.

Forrás: Pályázati lehetőség, Kt Önkormányzati hozzájárulás.

A fent említett költségek pontosabban nem tervezhetőek, egyszeri beruházást igényelnek.

Működési Kiadások:

Bér és járulékok:

1 fő Falugondnok

1 fő B/7 fizetési kategóriával számolva, 13 hónapra bruttó 1.056 e.Ft/ fő/év /szolgálat .

Dologi, működési kiadások /a már működő szolgáltatások szerint kalkulálva/

1.181 e.Ft/ év/ szolgálat

Kiadások összesen

2.237 e.Ft .

Bevételek:

Szolgáltatónként: 2.237.300 Ft/szolgálat

Kiegészítő ill térítési díj nincs.

A nappali ellátások kistérségi feladatellátással való kibővítése.

Határidő: 2008. december 01.

Az **idősek nappali ellátásának** integrációja szervezeti integrációval.

Terveink szerint a helyi klubok kistérségi feladatellátásba vonása azt eredményezheti, hogy a működtető számára a kistérségi kiegészítő normatíva lehívható és átadható. Így a működtetés feltételei javulnak.

Demens személyek nappali ellátása Határidő 2011. december 31.

Már a jelenlegi nappali intézményrendszerben is megtalálhatók demens idősek. Számukra – illetve a normál idős klubtagság számára – az együttes ellátás, gondozás nem megfelelő, hiszen a mentális hanyatlás miatt ők sokkal több segítséget, gondozást, sőt speciális gondozást igényelnek, melyet a jelenlegi feltételek közt biztosítani nem lehet. Az együttes működtetés úgy elképzelhető, ha külön gondozási szobát és egy pihenőt lehet biztosítani az épületben a demensek számára. Étkeztetés és WC stb együtt is megoldható időben elkülönítve.

Feltételek: 7 fő ellátott (egy gondozási csoport) esetén 1 fő szociális gondozó, napi 4 órás mentálhigiénés munkatárs.

Fogyatékosok nappali ellátása

Határidő: 2010. december 31.

A fogyatékkal élők – most itt az értelmi elmaradással küzdőkre gondolunk – gyermek és ifjú korukban részt vesznek az iskolai oktatásban. Képességeiket, készségeiket fejlesztik, megtanulják a mindennapi élethez szükséges feladatellátást. Önellátásuk kifejlődik, ismereteik a világról kialakulnak. Megtanulnak közösségekben élni, alkalmazkodni, időrend alakul ki bennük és náluk. Az iskolai képzés után sokan közülük már csak a családi környezetben vannak. Az addig megszerzett ismeretük, tudásuk – mivel kevésbé használják őket, szép lassan elvész. Önkiszolgálási képességük mértéke is csökken, tevékenységi körük is egyre kevesebb. A túl védő, óvó család, de még az elhanyagoló hozzáállás is ugyanarra az eredményre vezet – a képességeik egyre gyengülnek, kiszolgáltatottságuk fokozódik. A család terhei is nőnek.

A számukra kialakított nappali ellátás lehetővé teszi:

- A fogyatékosok számára a napi életritmust biztosító közösséget.
- Szociális, egészségi és mentális állapotuknak megfelelő szolgáltatást.
- Foglalkoztatást, szabadidős tevékenységeket.
- Étkeztetést.
- A család számára terheik csökkentését, segítséget.

A szolgáltatás célja:

Alapszolgáltatás keretein belül nappali ellátást biztosít azoknak az önmaguk ellátására segítséggel képes fogyatékosoknak, akik saját otthonukban élnek, de napközben ellátást igényelnek.

A szolgáltatás feladata

Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotának megfelelő napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat szervez.

Az ellátottak köre

- súlyos,
- középsúlyos,
- enyhe értelmi fogyatékossgal küzdő fiatal felnőttek, felnőttek.

Feladatellátás szakmai tartalma:

30 fős Fogyatékosok klubja szolgáltatásai:

- szociális konyhánkról az év minden napján meleg ebédet biztosítunk helyben fogyasztással,
- szabadidős programok keretében TV., videó, játék, Havi rendszerességgel egy nagyobb rendezvényt szervezünk. (kirándulás, ismeretterjesztő előadás, ünnepek, név és születésnapok megünneplése, gesztenyesütés, virsliparti, farsang, stb.), a kínálat bővítése céljából más szociális intézményekkel is együttműködünk,
- foglalkoztatás, napirend kialakítás,
- egészségügyi ellátás körében mentális gondozás,
- szülők számára tanácsadás,
- ezzel kapcsolatos felvilágosító előadások szervezése.
- Családsegítő szolgálatunk családgondozói hivatalos ügyek intézésében segítséget nyújtanak.

A szolgáltatást munkanapokon biztosítanánk, hétfőtől csütörtökig 8-16 óráig, péntekenként 8-14 óráig.

Működési feltételek

Tárgyi feltételek:

- közösségi együttlétre klubszoba,
- tálaló, ebédlő, melyben éttermi kiszolgálás folyik,
- a férfiak és nők részére külön nemenkénti WC, a személyes tisztálkodáshoz zuhanyzó, a ruházat tisztításához automata mosógép és szárítógép,
- külön pihenőszoba,
- személyzet számára iroda, WC, zuhanyzó.

Személyi feltételek:

- szakirányú végzettséggel 3 fő gondozó, 1 fő vezető.

Szenvedélybetegek nappali ellátása

Határidő: 2012. december 31.

A kistérségben jelentős a szenvedélybeteg népesség száma, melynek háttérében állhatnak a gazdasági, társadalmi hátrányok, az emberi mentalitás is. Magas a halmozottan hátrányos helyzetű, deprivált családok, egyének száma, rossz a népesség egészségi és mentális állapota.

A szenvedélybetegek életmódjukból eredően elvesztik támogató kapcsolataikat, egészségi állapotuk megromlik, a munkaerőpiacról kikerülve marginálódott helyzetbe kerülnek. A végleg megromlott családi kapcsolatokra és egészségi állapotra nem jelent teljes körű megoldást a közösségi ellátás.

A megyében nem megoldott a szenvedélybetegek kórházi kezelést követő rehabilitációja, és minimális mértékben áll rendelkezésükre tartós bentlakást nyújtó férőhely, így szükséges egy olyan átmeneti elhelyezés létrehozása, mely nemcsak az utókezelés időszakára, hanem a rehabilitáció és reintegráció időtartamára is védett lakhatási lehetőséget biztosít.

Az intézményi elhelyezést nem igénylő, tartós szenvedélybetegek részére szükségesnek látszik egy olyan ellátási forma létrehozása, amely a közösségi ellátáson túl tercier prevenciót biztosít számukra.

Ilyen megoldást jelenthet a szenvedélybetegek nappali ellátása.

A szolgáltatás célja:

A napközben utcán tartózkodó, önellátásra részben vagy teljes mértékben képes személyek számára biztosít szolgáltatásokat az utcai életmódból eredő veszélyek megelőzésére, elhárítása és csökkentése, emberi méltóságuk megtartása, önellátásuk és társadalmi integrációjuk érdekében.

A szolgáltatás feladata:

Az igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat szervez.

Az ellátottak köre:

A 25 – 30 férőhelyes intézmény a hajléktalan, összetett szociális deficittel (nincs jövedelem + nincs lakás, min. jövedelem + rezszi költség nem fizetése, fűtés, világítás hiánya, stb.) élő személyek nappali tartózkodására, illetve a napközbeni idő kultúrált eltöltéséhez nyújt lehetőséget. Az ellátást igénybe vevők várhatóan főleg a férfi lakosság köréből kerülnek ki, többségében a 40 és 50 éves korosztály. Szinte valamennyien jövedelem, munka nélkül vannak, esetleg nyáron alkalmi munkavállalóként vagy a közmunka keretein belül dolgoznak.

A melegező igénybevétele ciklikus. A nyári hónapokban lecsökken az érdeklődés (több a munkalehetőség, nincs szükség fűtésre, világításra, könnyebb a megélhetés).

A feladatellátás szakmai tartalma:

- szociális munka keretében életvitelre vonatkozó tanácsokat,
- szociális ügyekben tájékoztatást, eligazítást ad,
- személyes ügyek intézéséhez (elvesztett iratok pótlásához segítségnyújtás, nyugdíjazással kapcsolatos ügyek, idősek otthoni elhelyezéssel kapcsolatos feladatok, eseti pénzbeli javak közvetítése) segítségnyújtás,
- munkavégzés lehetőségének megszervezése (közmunka program keretein belül, vagy a foglalkoztatóban munka- rehabilitáció, alternatív munkalehetőségek),
- szükség esetén az egészségügyi alapellátáshoz, szakellátáshoz jutás megszervezése,
- a személyes tisztálkodásra alkalmas zuhanyozó(k)a szükséges tisztálkodó szerek biztosításával,
- mosószerrel együtt személyes ruházat tisztítása (automata mosógép),
- a szabadidő kultúrált eltöltéséhez színes TV, napilap, heti lap, könyvek, stb. biztosítása,
- ebédre legalább egy tál meleg ételt adunk,
- a szolgáltatást biztosítása munkanapokon hétfőtől csütörtökig 8-16 óráig, péntekenként 8-14 óráig.

Működési feltételek:

Tárgyi feltételek

- kb 25 m² közösségi helyiség a szükséges felszerelésekkel (asztalok, székek-fotelek, színes Tv, rádió, újságok, könyvek, stb.),
- tálaló (étel melegítése mikróval, gázzal, mosogató, mosogatógép),
- étkező (asztalok, székek),
- WC, a tisztálkodáshoz zuhanyzó, a mosáshoz automata mosógép.

Személyi feltételek:

- szakirányú szakképzettséggel 3 fő segítő gondozó.

A kiépített (kiépítendő) falugondnoki szolgálat feladatkörébe tartozik(tartozna), hogy a társtelepülésekről a mikrotérségi központot jelentő idősek klubjába, fogyatékos nappali intézménybe a tagságot be és hazaszállítsa.

Előny(ök)	Hátrány(ok)
<ul style="list-style-type: none">• garantáltan magas szakmai színvonal, a megfelelő minőségű és mennyiségű munkaerő biztosításának lehetőségével• az engedélyezéshez szükséges feltételek, és a biztonságos működés (pl. szabadságok kiadása, folyamatos üzemeltetés biztosítása) az integráció során biztosíthatók• bevonható többlet-normatívák	<ul style="list-style-type: none">• önálló szervezeti egységként (telephelyként) történő megjelenítés, engedélyeztetés esetén is önállóan kell a szakmai feltételeknek megfelelni• Intézmények közötti különbségek

5.4. A fejlesztések forrásainak jellemzői

- Címzett állami támogatás 250 m.Ft értéket meghaladó nagy beruházások esetén igényelhető pályázati úton.
- Kevés minisztériumi forrás van, lesz.
- A Megyei, illetve a Nyugat- Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács pályázatai.
- Európai Uniós források : Európai Szociális Alap, Európai Regionális Fejlesztési Alap – alapellátások, nappali ellátások, foglalkoztatottság növelése irányába mozdítják el a struktúrát.

Ez arra sarkallhat, hogy komplex programot valósítsunk meg- azaz a nappali ellátásokat, foglalkoztatásokat és Szociális konyha, szállítás- falugondnoki szolgálat.

Megoldandó feladatok, teendők:

- idők nappali ellátása

Fejlesztési, beruházási költségek	
A megfelelő (módszertani, szakmai és egyéb ellenőrzések során feltárt) tárgyi feltételek kialakításának költségei jelenleg nem tervezhetők.	
Bevételek	Kiadások ¹
Idős alapnormatíva 150.000,- Ft/fő Kiegészítő normatíva 30.000,-Ft/fő térítési díj bevétel 30 engedélyezett férőhely esetén, munkanapos nyitva tartással, 1.200 e Ft/év a nem egyenletes igénybevétellel (5/6) kalkulálva a teljes, normatív bevétel kb. 5.900.000,-Ft	Nappali ellátást nyújtó intézmények esetén az Idők klubja létszám-igénye (30 férőhelyre vetítve) - szociális gondozó 2 fő (2 fő, C/7, bruttó 83.900,-Ft/hó, 13 óra: 2.900.000,- Ft/év - nappali ellátást vezető (= klubvezető) 1 fő (D/7, bruttó87.000,-Ft/hó + 100% vez.pótlék, 13 óra 1.800.000,- Ft/év - dologi kiadásokra 1.200.000,- Ft/év teljes kiadás kb. 5.900.000,-Ft
Demens alapnormatíva: 465.100 – Ft / fő Kiegészítő 30.000 7 főre saját bevétel 214.300 összesen 3.680 e Ft /év	1,5 fő szoc.gond.és ment. 2.300 e Ft/év dologi kiadások 600 e Ft összesen: 2.900.000 Ft
Fogyatékos nappali: 465.100 Alapnormatíva Kiegészítő 30.000 Saját bevétel 214.300 7fős gondozási csoport össz.: 3.680 e Ft/ év szenvedélybeteg nappali 30 főre alapnormatíva 220 e Ft/ fő kieg. 30 e Ft/ fő saját bevétel 600 e Ft / év összesen 6.850 e.Ft/év	intézmény- részlegvezető 0,5 fő 800 e szoc. Gondozó 1,5 fő 2.300 e dologi kiadások 600 e összesen: 3.700 e itt a vezetőt részidősnek vettük. 3 fő felsőfokú végzettségű segítő dologi 450 e.Ft

Az ún. „kistérségi kiegészítés” figyelembevételével a bevételek és kiadások egyenlegbe állíthatók, s fegyelmezett gazdálkodás esetén szerény fejlesztés is kalkulálható a többletből.

Szociális Konyha:

Határidő:

- Jelenlegi helyén korszerűsítés 2009. december 31.
- Új helyen megépítés 2010. december 31.

A szolgáltatásfejlesztésben szerepet szánunk az étkeztetés jobbítása, kiterjesztése érdekében a Szociális Konyha áthelyezésére is.

Az étkeztetésnél elmondtuk, hogy célszerű lenne a kistérségben több étkezési pontot kialakítani és onnan szállítani az ebédet (intézményekbe), településekre a szociális étkezőknek.

Ezzel kapcsolatosan fontos a konyhák és étkezőhelyek korszerűsítése. Az alábbiakban a Népjóléti Szolgálat Szociális Konyhája kialakításával foglalkozunk.

(Amennyiben a többi konyha is felújításra szorul - pl. Idősek Klubja konyha Pápac -, akkor értelemszerűen rájuk is vonatkozik az alábbi kifejtés.)

A Népjóléti Szolgálat Szalóky u 1- 3. sz. alatti telephelyén egy 600 adagos minden napos üzemelésű konyha építése, étkezővel.

A konyha kialakítását különösen aktualizálja, ha a fent bemutatott szociális ellátási formákat a kistérség megvalósítja, hiszen a bővülő szolgáltatás ezen a területen is szükségletet jelenít meg.

Ugyancsak probléma az is, hogy a községekben a szociális étkeztetést csak munkanapokon tudják biztosítani, mivel a főzőhelyek általában oktatási intézmények.

Pozitívként jelentkezne az is, hogy diétás étkeztetésre is lehetőséget biztosítanánk (cukros, epés, könnyű-vegyes, pépes).

A konyháról a kiszállítás egy mikrobusszal történne a környező településekre is 2 sofőrrel. Különös fontosságú a mosogató (mosogatógép) kialakítása, mivel tapasztalat, hogy a beérkező éthordókat át kell mosogatni (fertőtlenítés is).

A Konyha kialakítására már korábban született terv, de ez a Gondozóház épületén belül volt a régi óvoda konyha átalakításával.

Elképzeléseink szerint a két intézményegység (Gondozóház – Központ a Klubbal) közti szabad területen a két épületrészt így összekötve lehetne megépíteni az új konyhát, s hozzá egy 60- 70 nm-es kettéválasztható étkezőt, egy kisebb személyzeti étkező kb. 25m².

Ezzel egy láncra lehetne felfűzni az intézményegységeket, s lehetne a többfajta szolgáltatásnál megtakarítani a külön - külön tálalókonyhát - étkezőt, mosogatót.

A beruházás korábbi költségigénye – építés nélkül – 50 m.Ft volt. Figyelembe véve az azóta eltelt időt, valamint, hogy bővítést is terveztünk, itt a beruházási költség bizonyára eléri a 80 m Ft-ot.

A beszerzendő gépkocsi költsége 5,5 m Ft.

Rendelkezésre állnak a konyhai alkalmazottak, s néhány konyhai berendezés (1 főzőüst, robotgép, krumpli koptató, néhány asztal) s szükség van egy gépkocsivezetőre. Bérköltség kb 2 e.Ft.

A községekbe a szállításban tevékenyen részt vehet a falugondnoki szolgálat is. L. ott.

Előnyök	Hátrányok - Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Csökkenő egyenlőtlenség a hozzájárulás terén 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordináció és forrás hiány
<ul style="list-style-type: none"> • Települési hátrányok csökkenése 	<ul style="list-style-type: none"> • Konszenzus hiánya- vélt és valós érdekek
<ul style="list-style-type: none"> • Minőségi (diéta) szolgáltatás 	<ul style="list-style-type: none"> • Beruházás megvalósítása nehézségei
<ul style="list-style-type: none"> • Költséghatékonyabb működés 	<ul style="list-style-type: none"> • Működési engedélyeztetés nehézségei
<ul style="list-style-type: none"> • Életminőség javulás 	<ul style="list-style-type: none"> • Elhúzódó megvalósulás
<ul style="list-style-type: none"> • Növekvő szociális biztonság 	
<ul style="list-style-type: none"> • Alkotmányos és alanyi jogok biztosítása 	
<ul style="list-style-type: none"> • Biztonságos működtetés 	

Potenciális erőforrások:

- étkeztetési állami normatíva,
- EU pályázatok,
- regionális pályázatok.

6. A szociális szolgáltatási koncepció további hosszú távú tervei

Foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazása, alternatív foglalkoztatási programok menedzselése. A munkaerő-piaci reintegráció érdekében a leghátrányosabb helyzetű célcsoportok számára is integrált foglalkoztatási, képzési, szociális szolgáltatások biztosítása, és továbbvitele. Szektorközi együttműködések, partnerség kialakítása, új típusú szolgáltatások, komplex projektek megvalósítása, esélyegyenlőséget biztosító oktatási, szakképzési, foglalkoztatási programok kialakítása, a humán ágazatok szorosabb együttműködése. A program az aktív korú, de inaktív lakosság foglalkoztathatóságának növelésére, munkaerő-piaci (re)integrációjára irányulhat a szociális ellátórendszeren, valamint hatékonyságot növelő együttműködésekben keresztül. A munkaerőpiacon hátrányos helyzetűek foglalkoztatása segítheti a szociális ellátórendszer fejlesztését is.

Közösségen belüli munkaerő közvetítés, mint alternatív foglalkoztatási-közösségfejlesztési program. A program során az időskorú lakosság körében felmerülő igényekre (háztartáskörüli munkák, karbantartási- és kertművelési munkák) reagálva, támogatott foglalkoztatási program keretében fogyatékosokkal élők - vagy egyéb hátrányos helyzetű csoportok- foglalkoztatási rehabilitációja valósulhat meg.

A szociális foglalkoztatás: az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása.

Intézményen belüli: Ettől még a foglalkoztatás helyszíne (fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás esetén) lehet az intézmény területén kívül. Ugyanakkor végig az intézmény szakmai programja alapján történik a foglalkoztatás, az esetleges külső foglalkoztatóval az intézménynek megállapodást kell kötnie. A szociális foglalkoztatási engedélyt az intézmény (külső foglalkoztató bevonása esetén a foglalkoztató) kéri meg, ő alkalmazza a segítőköt és a foglalkozási koordinátorokat is.

Két fajtáját különböztetjük meg: a munka-rehabilitációt és a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatást.

A munka-rehabilitáció:

A munka-rehabilitációra az intézményi jogviszony keretében kerül sor, az ellátott (illetve ha az ellátott cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt áll, akkor a törvényes képviselője) és az intézmény vezetője közötti megállapodás alapján.

A munka-rehabilitáció szolgálati időre jogosít, amennyiben az előírt nyugdíjjárulékot megfizetik.

Díjazása:

Un. Munka- rehabilitációs díj,, melynek összege nem lehet kevesebb a mindenkori bérminimum 30 %-nál.

Munkaidő: napi 4- 6 óra, heti 20- 30 óra.

Lehetséges tevékenységek (példálózva):

- intézmény környezetében végzett kiegészítő, kiegészítő jellegű, karbantartással,
- a külső-belső környezet rendben tartásával összefüggő feladatok ellátása,
- textilmunka (szövés, fonás, varrás),
- gyöngyfűzés, gipszöntés, gyertyaöntés.

A munka – rehabilitáció célja:

Az ellátásban levő munkakészségének, testi- szellemi képességének munkavégzéssel történő megőrzése, fejlesztése, valamint a fejlesztő – felkészítő foglalkozásra való előkészítése.

A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás:

A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás a megváltozott munkaképességű személyek, továbbá az értelmi fogyatékosokkal élő emberek, egyedi, egyéni munkára képzésében, felkészítésében alkalmazott szociális foglalkoztatási forma. A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében biztosítani kell, hogy a megváltozott munkaképességű személyek elsajátíthassák azt a tudást és technikákat, amelyek fejlesztik a munkaerő piaci alkalmasságukat. A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásnak arra kell ösztönöznie, hogy minden a foglalkozási rehabilitációban részt vevő személy olyan foglalkoztatásban részesüljön, ahol a megmaradt képességeit a lehető legjobban tudja hasznosítani, valamint az, hogy a foglalkoztatás révén kialakuljon önálló munkavégző képessége, felkészüljön a nyílt munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre.

Jellemzője, díjazása:

- a Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszony,
- legfeljebb 1 évre szóló határozott idejű munkaszerződés,
- MT szerinti díjazás.

Munkaidő:

Legkevesebb napi 4 óra, heti 20 óra,

Maximum napi 8 óra, heti 40 óra

Lehetséges tevékenységek (példálózva)

- papírmunka,
- ajándéktárgy készítés, csomagolás,
- textilmunka,
- ház körüli tevékenység.

Célja:

Az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, valamint az ellátásban részesülő személy felkészítése pl. a nyílt munkaerőpiacon való részvételre.

Összehasonlító táblázat

	Munka-rehabilitáció	Fejlesztő felkészítő foglalkoztatás
1.A foglalkoztatottak köre (enyhe-súlyos, korlátozó-kizáró)	Elsősorban értelmileg súlyosan sérültek, halmozottan fogyatékosok, krónikus pszichiátriai és szenvedélybetegek	Középsúlyosan (esetleg enyhébb fokban) értelmi sérültek, más megváltozott munkaképességűek
2.A foglalkoztatás célja	Általános testi és szellemi fejlesztés, munkakészség fejlesztése, felkészítés a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra	Önálló munkavégző képesség kialakítása, fejlesztése, felkészítés a akkreditált, illetve a nyílt munkaerőpiacra, a termelő tevékenység hangsúlyosabbá válik
3. A kimenet lehetősége	Fejlesztő-felkészítő foglalkozás	Akkreditált, illetve nyílt munkaerőpiac
4. Jellemző tevékenységek	Elsősorban az intézmény külső-belső környezetének karbantartása, kisegítő jellegű munkák	Nagyon sokszínű lehet, a piaci igényektől és a résztvevők képességétől függően
5. Külső foglalkoztató bevonásának lehetősége	Nem lehetséges	Lehetséges
6. A foglalkoztatás jellege	Az intézmény és az ellátott közti megállapodás alapján	Munkaviszony, a fiatal munkavállalókra vonatkozó garanciális szabályokkal
7. A foglalkoztatás jellege	Napi 4 és 6 óra között, vagy heti 20 és 30 óra között	Legfeljebb napi 8 és heti 40 óra
8. Járulékfizetési kötelezettség	Nincs	Van
9. Betegség, szabadság	Nincs fizetve, csak a ledolgozott napok után jár jövedelem	Van járadék, mint a munkaviszony esetén általában
10. A tárgyi feltételekre vonatkozó követelmények (pl.: felmentés)	2007 december 31-ig felmentés volt a tárgyi követelmények teljesítése alól.	Nincs felmentés a tárgyi követelmények teljesítése alól
11. A személyi feltételek (pl: felmentés)	15 fő foglalkoztatottanként 1 fő segítőt, 30 fő foglalkoztatott felett 1 fő foglalkoztatás-koordinátort kell alkalmazni	15 fő foglalkoztatottanként 1 fő segítőt, 30 fő foglalkoztatott felett 1 fő foglalkoztatás-koordinátort kell alkalmazni

A foglalkoztatásban résztvevő ellátottak csoportjai:

- fogyatékos személyek,
- pszichiátriai betegek,
- szenvedélybetegek,
- hajléktalan személyek.

Jelenleg a jogszabály lehetővé teszi a nyugdíjas korú ellátottak bevonását a szociális foglalkoztatásba, de a jogalkotó szándéka az, hogy az aktív korú ellátottak foglalkoztatására kerüljön sor a szociális foglalkoztatás keretében, és ne az idős korúakéra. Olyan ellátottakat bevonása a cél, akiknek a szociális foglalkoztatás hosszú távon perspektívát jelenthet a nyílt munkaerőpiacra történő kijutáshoz.

Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása a szociális intézmény vezetője által készített

- foglalkoztatási szakmai programja alapján, és
- az egyéni gondozási,
- fejlesztési,
- rehabilitációs tervben foglaltak szerint történik.

A cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt állók a fejlesztő felkészítő és a munka-rehabilitációs foglalkoztatásba is bevonhatók, a cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt álló személyek azonban csak a rehabilitációs foglalkoztatásba vonhatóak be, a jogalkotói értelmezés szerint nem köthetnek munkaszerződést. A bérfizetésnél a gondnoksági határozatot figyelembe kell venni. (az azonban problémát jelenthet, hogy a legtöbb korlátozó ítélet „általános korlátozást” jelöl meg, nem ügycsoportonként.)

Intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása

Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása az intézmény foglalkoztatási szakmai programja alapján, az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint történik.

A foglalkoztatási szakmai program: A szociális intézmény vezetője az ellátottak szociális foglalkoztatása érdekében foglalkoztatási szakmai programot készít.

A foglalkoztatási szakmai program tartalmazza:

- az intézményen belüli foglalkoztatás formáit,
- a szociális foglalkoztatásban részt vevők számát,
- a szociális foglalkoztatás keretében végzett tevékenységeket,
- a tevékenységekhez kapcsolódóan a szükséges személyi, tárgyi feltételeket,
- fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás esetén a munkafolyamatok betanítására vonatkozó fejlesztő program tematikáját,
- az előállított termék, illetve szolgáltatás értékesítésének tervét,
- a szociális foglalkoztatásban részt vevő személy munkavégzés terén történő továbbéléséhez biztosított lehetőségeket.

A foglalkoztatás tervezése:

- 1 munka- rehabilitációs csoport 10-15 fő,
- 1 fejlesztő felkészítő csoport 10-15 fő.

A foglalkoztatás feltételei

A foglalkozathatóság vizsgálata

A szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz az intézményvezetőnek az ellátott foglalkoztathatóságára, ennek alapján dönt az intézményvezető a foglalkoztatás formájáról. 2008. január 1-től a vizsgálatot az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézetének illetékes regionális igazgatóságai végzik. (213/2007 Korm. rendelet)

A szociális foglalkoztatás személyi feltételei

Foglalkoztatás-koordinátor és a segítő. Alkalmazásukat illetően követelmény a közalkalmazottként történő alkalmazás.

A 3/2006. ICSSZEM rendelet írja elő a kötelezően alkalmazandó létszámot: 15 fő foglalkoztatottanként segitőt kell alkalmazni, 30 fő felett pedig foglalkoztatási koordinátort. (Mind a munka- rehabilitációban, mind a fejlesztő felkészítő foglalkoztatásban.)

A képzési előírások:

Koordinátor: A foglalkoztatás ellátását legalább középfokú gazdasági, közgazdasági, kereskedelmi szakirányú végzettséghez köti. (A foglalkoztatási koordinátorok képzése eddig a Regionális Szociális Forrásközpont (Szombathely) vezetésével indult. Információ: www.rszfk.hu)

A 112/2006. (V. 12.) Korm. rendelet szerint a segítő bére és annak járulékai elszámolhatóak a foglalkoztatási támogatásból. A rendelet felsorolja hogy a támogatás összege mire fordítható, ezeken belül ha nincs anyagköltség, közüzemi költség, eszközbeszerzés, akkor a foglalkoztatás-koordinátor bére fizethető a foglalkoztatási támogatásból az így rendelkezésre álló összegből.

A szociális foglalkoztatás tárgyi feltételei:

A szociális foglalkoztatáshoz követelmény a jogszabályoknak megfelelő tárgyi feltételek biztosítása:

- akadálymentesített épület (rámpa, küszöbök kivétele, WC, kapaszkodók);
- a foglalkoztatásnak megfelelő foglalkoztató helyiségek pl. 2 vagy 3 x 40 m²;
- raktár;
- nemenkénti WC (mérete szerint inkább nagyobb- mozgássérült);
- öltöző, pihenő, rekreációs (torna) helyiség;
- tálaló konyha, étkező (az ebédet szállítással megoldva), (egy nagykonyhai 2-es mosogató, mosogatógép);
- személyzeti WC, mosdó.

A helyszín:

- egy erre alkalmas épület átépítése pl. „Kisegítő Iskola„ épülete, vagy
- a Népjóléti Szolgálat épületéhez hozzáépítve, vagy
- a foglalkoztatók előre gyártott faházból a Népjóléti Szolgálat udvarán, vagy

.....

A megvalósítás módja:

A Népjóléti Szolgálat intézményéhez integráltan, a kistérség települései összefogásával. Így optimális a szervezeti hatékonyság a meglévő tudásbázison.

Előny(ök)

(Hátrányok)

<ul style="list-style-type: none"> • költséghatékonyság- a funkcionális szervezeti egységek jobb kihasználása, zökkenőmentes kialakítás 	<ul style="list-style-type: none"> • széleskörű egyetértés biztosítása szükséges a települések közt
<ul style="list-style-type: none"> • garantáltan magas szakmai színvonal, humán erőforrás 	<ul style="list-style-type: none"> • a működési engedélyeztetés hosszas folyamat
<ul style="list-style-type: none"> • átláthatóbb működtetés, biztonságos működtetés (helyettesítések stb.) 	<ul style="list-style-type: none"> • önkormányzatok szabályozásának összehangolása szükségessége
<ul style="list-style-type: none"> • egységes szolgáltatási kör biztosításának lehetősége valamennyi településen, 	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő végzettségű munkaerő nehézségei
<ul style="list-style-type: none"> • lehívható többlet normatíva 	<ul style="list-style-type: none"> • ha több telephely- több szakmai előíráshoz kell megfelelni

Megoldandó feladatok, teendők:

- Az intézmény/ek Alapító Okiratának, Szervezeti Működési Szabályzatának, Szakmai programjának és egyéb alap dokumentumainak előkészítése.
- Tárgyi feltételek kialakítása, ehhez pályázatok keresése, megírása, kivitelezése, szakhatósági engedélyeztetés.
- Telepengedélyek beszerzése.
- Saját forrás biztosítása.
- A leendő – foglalkoztatásban résztvevő – munkaerő szakértetése.
- Munkaszerződések előkészítése.
- Szükséges szervezeti bővítés végrehajtása (koordinátor, segítő).

Fejlesztési, beruházási költségek – bevételek, kiadások

- A megfelelő tárgyi feltételek költségei jelenleg nem tervezhetők. Attól függnek, hogy meglévő épület átalakításáról, hozzáépítésről van- e szó.
- Bevételek: állami normatíva, kistérségi kiegészítő normatíva, fogl-i alapból visszaforgatható.

Kiadások: az épület rezsiköltségei, egyéb dologi költségek (kb. 1.5 m Ft) a személyzet bére minimum 3 fő számolva (egy koordinátorral és 2 fő segítővel a két csoportnál együttesen)5, 2 m Ft együtt 6,7 m Ft, valamint a foglalkoztatottak bérköltségei. Költségvetési és gazdálkodási számítások a szociális foglalkoztatáshoz (1 hónapra számítva).

Fejlesztő-foglalkoztatás havi költségvetési terve

1. 4 órás foglalkoztatás estén 21 munkanapra számítva

21 x 3000 = 63000 Ft/fő/hó normatíva támogatás

Ebből munkabér 31.250 Ft

32 % járulék 10.000 Ft

41.250 Ft

marad 21.750 Ft

2. 6 órás foglalkoztatás esetén 21 munkanapra számítva

21 x 4000 = 84000 Ft/fő/hó normatíva

Ebből munkabér 46 875 Ft

32 % járulék 15.000 Ft

61.875 Ft

marad 22.125 Ft

3. 7 órás foglalkoztatás esetén 21 munkanapra számítva

21 x 4500 = 94500 Ft/fő/hó normatíva

Ebből munkabér 54 688 Ft

32 % járulék 17.500 Ft

72.188 Ft

marad 22 312 Ft

Vagyis minimális eltérés van a megmaradó összeg között függetlenül, hogy 4 vagy 6-7 órában tart a foglalkoztatás. Ebből kell rendezni a rezsi(gáz, víz, villany, posta, telefon) költségeket, a szállítást és 15 emberenként egy fő segítő bérét.

15 fő –vel számolva:

21.750 x 15 = 326 250 Ft a havi gazdálkodási keret

Ebből a segítő bére mondjuk: 120.000 Ft

Járulék 32 % 38 400 Ft

158 400 Ft

326 250 – 158 400 = 167 800 Ft

Ez az összeg marad a fenntartásra. Ez el is megy rá. Vagyis a termeléshez szükséges alapanyag, segédanyag, csomagolási és értékesítési költségeket (raktározás, reklám anyag, címkék) a bevételekből kell kigazdálkodni. A normatíva nem nyújt rá fedezetet. Ebben a foglalkoztatási formában csak akkor kezdjük el foglalkoztatni, ha képesek a sérültjeink piacképes terméket előállítani, megvan a beszállítói rendszerünk, alapanyagok minősége garantált és van piaca a termékeinknek.

Munka- rehabilitációs foglalkoztatás költségvetési terve

1. 4 óra esetén 21 munkanappal számolva

2250 x 21 = 47 250 Ft/fő/hó normatív támogatás

Munkabér a minimálbér időarányos részének 30 %-ka

31.250 x 0,3 = 9.375 Ft bér

18 % nyugdíjjárulék 1.687 Ft

11 062 Ft

marad: 36.188 Ft

2. 5 óra esetén 21 munkanappal számolva

2500 x 21 = 52500 Ft/fő/hó normatíva

bér: 11.719 Ft

nyugdíjjárulék: 2.109 Ft

13 828 Ft

marad: 38.672 Ft

3. 6 óra esetén 21 munkanappal számolva

2760 x 21 = 57.750 Ft/fő/hó normatíva

bér: 14.062 Ft

nyugdíjjárulék: 2.531 Ft

16.593 Ft marad: 41.157 Ft

Az jól látható, hogy ennél a foglalkoztatási formánál sokkal jelentősebb összeg marad az intézménynek a gazdálkodásra, foglalkoztatás költségeire. 15 fő esetén szintén egy segítőt kell alkalmazni

15 főre számítva a fennmaradó keret:

4 óra esetén 542.820 Ft

5 óra esetén 580.080 Ft

6 óra esetén 617.355 Ft

Az egy fő segítő bérét ebből kell kifizetni ami 120.000 Ft bruttó bérral számolva: 158.400 Ft. Ennél a foglalkoztatási formánál 1 fő segítő kevés, valamint ők nem képesek kitermelni alapanyag és egyéb költségeket. Tehát ezért itt ezekre marad 400.000 Ft körüli összeg. Ez körülbelül elégséges. Amennyiben nem rendelkezünk piaccal és nem tudunk piacképes terméket előállítani, úgy a foglalkoztatást, csak ezzel a formával szabad elkezdni, még akkor is ha a sérült emberek jóval kevesebb jövedelemhez jutnak. Ebben a formában biztosítva vannak a stabil gazdálkodás feltételei.

7. A program végrehajtásának várható eredményei

A már meglévő szervezeti - működési formák kiegészítésével, fejlesztésével olyan komplex, esélyteremtő szociális szolgáltatási rendszer jöhet létre, mely magas szinten biztosítja az ellátásokhoz való hozzájutást. A hatékonyan működő mikro- térségi szociális szolgáltatások rendszere az érintett egyének, családok, helyi kisközösségek életminőségét javítja, a térségben működő civil szervezetek, szociális szolgáltatók és települési önkormányzatok pedig egy új együttműködési formára találhatnak.

A koordináción és kooperáción alapuló, aktív kistérségi szociálpolitika kialakítása a lakosság életésélyeinek és életszínvonalának javulását, alkotmányos jogaik teljes körű biztosítását, növekvő szociális biztonságát hozza létre, illetve pozitív társadalmi és gazdasági hatásokat indukál. A települési hátrányok enyhítése növekvő népességmegtartó erőt eredményez, mely hosszútávon az elvándorlás mérsékléséhez, a kistérség versenyképességének növekedéséhez vezethet.

A koncepció lehetőséget biztosít a továbblépésre is, hiszen a fenti alapok megteremtésével lehetőség nyílik arra, hogy ezek a szolgáltatások kiteljesedjenek és szolgáltatási fajtánként is komplexek legyenek. Így például a fogyatékosok ellátása (de sorolhatjuk a többi szolgáltatást is) indul a bölcsődei korai fejlesztéssel, a támogató szolgálattal, s közben szükség szerint étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, foglalkoztatás is megvalósul. A teljes körű ellátást e területen akkor látjuk megvalósultnak, ha felelünk arra a szükségletre is, mely a lakhatással függ össze – s ez pedig például a lakóotthon. A szolgáltatástervezési koncepciónk irányvonala a jövőben a hiányok lefedése.

Amennyiben kívánjuk a koncepciót mobilnak tekinteni, hogy amennyiben a források ezen utóbbi területen nyílnak meg, úgy ezek megvalósítását is ezen 5 éves ciklus tervei közé emeljük.